AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 46-tas | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 16-tą LAPKRIČIO (NOV.) 1935 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XVIII

Lietuvoje Rasta Du Dideli Lobiai

Apie užkastus lobius įvairiose Lietuvos vietose yra daug gražių pasakojimų. Bet pasirodo, kad tie pasakojimai nėra prasimanyti. Metai iš metų pasitaiko, kad darbininkai bedirbdami laukuose, užtinka pinigų kruvas. Beveik visi tokie laukuose randami lobiai turi reikšmės mokslui. Iš pinigų galima nuspėti su kuo senovėje palaikyta musų protėvių santykiai ir t.t.

Šais metais, lobių Lietuvoje rasti taip pat pasitaikė. Pirmasis didelis lobis buvo užtiktas spalio 8 dieną ant Nemuno kranto ties Balbieriškių. Čia nuo senų laikų buvo imamas žvyras keliams taisyti. Ėmė žvyro ir Balbieriškio gyventojas Karpavičius. Bekasdamas žemę, jis pastebėjo kyšantį iš jos puodą. Paėmęs jį nustebo. Iš puodo išbiro kruva pinigų. Daugumas tų pinigų turi parašus: "karol II. D. G. Hisp. Et. India Rex 1668" Iš to sprendžiama, kad jie yra ispaniški. Sprendimą patvirtina ir aiškiai įžiurimas vienoje pusėje senosios Ispanijos valstybinis ženklas. Dalis rastų pinigų yra sidabriniai ir dalis variniai.

Iš kur čia atsirado ispaniškų pinigų puodas, pasakyti sunku. Vietos gyventojai kalba, kad apylinkėje be ispaniškų pinigų, dažnai randama dar austriškų ir prancuziškų, bet pavieniui, o ne dideliais kiekiais. Spėjama, kad visi tie pinigai bus išmėtyti Napoleono armijos karių, kurie 1812 m. traukė kariauti į Rusiją Tuo pačiu budu Nemuno pakrantėje yra atsiradęs gal ir Karpavičiaus rastasis lobis, nes Napoleono armijoje buvo daug ir ispanų.

Antras gana gausus lobis surastas spalio 17-tą dieną Kurtuvėnų dvaro laukuose. Darbininkai, ardami lauką, išarė molinį, bonkos pavydalo, indą. Pabandę pakelti — nustebo. Indas pasirodė gana sunkus. Trinktelėję indą akmenimi, dar labiau nustebo, nes iš jo pabiro šimtai nedidelių sidabrinių monetų. Apžiurėjus jas, pastebėtas kai kuriose parašas "Rex Joon' ir 1600 m. data.

Be šių stambių lobių, buvo rasta šiemet visa eilė ir mažesnių, bei pavienių monetų. Tie lobiai ir visos kitos monetos teko valstybės archeologijos komisijai, kuri rupinasi Lietuvos senovės tyrimu ir senovės paminklų apsauga. — **Tsb.**

Bedarbiai Yra Aprupinami Darbu Miškuose

Nedarbas Lietuvoje tokių didelių sunkumų, kaip kituose kraštuose, nesudaro. Bedarbių įregistruota yra keletas tūkstančių, tačiau ir jiems darbo pasirupinama. Vasarą yra organizuojami viešieji darbai (gatvių tvarkymas, plentų tiesimas ir t. t.), kuriems lėšos yra naudojamos iš viešųjų darbų fondo. Žiemą darbo yra duodama miškuose. Ypatingai daug darbo miškuose bedarbiams yra numatoma šiemet. Darbo gaus tik tie, kurie darbo neteks prie viešųjų darbų arba neturės kitų pragyvenimo šaltinių. Prityrę darbininkai miškuose per dieną galės uždirbt po 4-5 litus, o pragyventi kaime dieną galima už 1 litą. Tose vietose, kur nėra arti gyvenamų trobų, miškų darbininkam bedarbiams yra statomi darbo vietoje bendrabučiai.

NACIAI PUOLA LIETUVĄ DEL KLAIPĖDOS

Berlynas, lapkr. 13. — Nacių partijos oficialis organas Voelkischer Beobachter pavedė didesnę pusę pirmo puslapio puolimui Lietuvos, užtai kad ji Klaipėdos krašto kabineto sąstato sutvarkymą pavedė lietuviams, kurie esą negavę balsų seimelio rinkimuose. Laikraštis atsikreipia į signatorines valstybes ir kviečia jas padaryt ten tvarką. Sako, tokis "gemas" nedaleistinas, ir prasižengelis turi buti nubaustas.

Nors hitlerininkai ir gerai žino, kad ne jų reikalas kišt nagus į Klaipėdos patvarkymus, tačiau jie to neboja ir grąsina Lietuvai savo geležine kumščia.

Etiopai Nugalėjo Italus

Harar, Etiopijoje, lapk. 13. — Gorahai apylinkėje, etiopai puolė Somalijos italų pulkus ir juos apveikė didelėje kovoje, kurioje išmušė 1000 italų kareivių, paėmė 6 tankas iš kurių išvilko 12 užmuštų italų kareivių. Taipgi paėmė keleta patrankų ir daug kitokio kariško grobio.

Su 18-ta diena lapkričio artėja Tautų Lygos Sankcijos paskelbimas ir kuomet bus paskelbtas Italijai ekonominis ir finansinis boikotas iš visų pusių, iš 50 tautų, italai negaus nė amunicijos, nė pinigų, nė duonos del vedamo karo su Etiopija. Etiopai matydami tos dienos artėjimą, sujudo drąsiai pasipriešint Mussolinio kariškiems žygiams. Tačiau Mussolini Sankcijos reikalu žada atsikreipt ypatiškai į kiekvieną valstybę ir jis bandys jas atkalbint nuo tos jam taip nemalonios Sankcijos, kuri beatideliojimo yra rengiama įvykdyt.

Japonai Nori Kiniją Pasiklupdyt

Šanghai, lapkričio 13. — Čia įvyko gatvėje tragedija, buvo iš užpakalio nukautas vienas japonas jureivis, o kas jį nukovė kaltininko nesuranda, nors ir pati Nankingo valdžia pasižadėjo japonams kooperuot, kad tik suradus kaltininką, bet visgi jo surast dar nepasisekė.

Už nesuradimą kaltininko Japonija pasiuntė 2000 jureivių į Šanghajų, taipgi orlaivius ir kavaleriją siunčia į Kalganą ir kitur. O ką kinai daro? Kinai neginkluoti ir jie griežto pasipriešinimo nepadarė, ot tik išdaužė keletą Šanghajaus mieste japonų krautuvių langus su akmenimis. Tai ir viskas.

Dabar kinai ieško išėjimo; jie tariasi su rusais, anglais ir amerikonais, kad su tomis valstybėmis sudarius kokius nors apsigynimo ryšius, kad kaip nors išlaikius Kinijon nepriklausomybę nuo atėjunų.

Japonai tai supranta ir užtai atydžiai seka tarptautinę politiką Kinijos atžvilgiu.

Konfliktas su Metrikacijos Biuru

Viena žydų tautybės pora Kaune kreipėsi į žydų metrikacijos biurą, prašydama įregistruoti naujagimį, bet biuras atsisakė registruoti kol neatliktos religinės apeigos (apipiaustymas). Žydų šeima prieš biurą pasiskundė atitinkamoms valdžios įstaigoms, o rabinų sąjunga taip pat užklausė valdžios įstaigas, ar privalo registruoti į metrikacijos knygas naujagimius, kurių tėvai atsisako atlikti žydų tikybos naujagimiams krikštyti nustatytas apeigas.

Lituanika II bus Sutaisyta ir Ja Bus Galima Skraidyti

Spalio pabaigoje traukiniu atgabentas iš Klaipėdos į Kauną transatlantinio lakuno ltn. Felikso Vaitkaus lėktuvas "Lituanica II". Vėliau buvo apžiurėtas specialios komisijos, kurią sudarė: av. mjr. Mačiuka — pirmininkas ir nariai. kpt Mintautas, inž. Bliumentalis ir Lietuvos aeroklubo atstovas klubo pirmosios eskadrilės vadas ats. av. mjr. Jeronimas Garolis. Kartu lėktuvą apžiurint dalyvavo pats lakunas ltn. F. Vaitkus ir karo aviacijos viršininkas av. plk. inž. Antanas Gustaitis. Lėktuvas buvo apžiurėtas Kauno muitinėje (jis ten iš stoties buvo nugabentas). Apžiurėjimas užtruko daugiau kaip dvi valandas. Po apžiurėjimo parašytas smulkus aktas, kuriame sužymėti visi pastebėjimai.

Lietuvos Aido bendradarbis specialiai teiravosi pas karo aviacijos viršininką av. plk. inž. Ant. Gustaitį, kiek yra nukentėjusi "Lituanica II". Pulk. Gustaitis pareiškė, kad Lituanicai reikės pagrindinio remonto. Vienas sparnas visai neturi didelio apie pustrečio metro galo, sulaužytas liemens priešakys, važiuoklė numušta, sulankstytas propeleris. Tačiau lėktuvo motoras nedaug nukentėjęs, instrumentai atrodo tvarkoje esą, Lituanica antroji bus sutaisyta ir ja bus galima skraidyti. Kartu apžiurėjime dalyvavęs lakunas ltn. F. Vaitkus davė paaiškinimų. Ltn. F. Vaitkus paaiškino, kad Lituanica II yra nukentėjusi ir pačio skridimo metu. Baigdamas av. plk. A. Gustaitis pareiškė, kad šis labiau tik bendras apžiurėjimas ne tiek pasako, kiek paaiškės tada, kai lėktuvas bus pagrindinai išardytas musų karo aviacijos dirbtuvėse.

Ats. av. mjr. J. Garolis pažymėjo, jog lėktuvas yra nukentėjęs jį išardant ir kelionėje, tačiau jis yra vertingas, nes turi daug tolimo skridimo prietaisų, kurie yra nauji, moderniški ir gana brangiai kaštuoja.

Iš Vaitkaus patirta, kad jis gavo vienos žymios Amerikos oro susisiekimo bendrovės telegramą, kuria Vaitkui siuloma toje b-je tarnyba. Smulkiai apie tą tarnybą Vaitkus dar nežino, tačiau pasiūlymą nusistatęs priimti.

Lituanica II-ji iš Vaitkaus nuperkama; ji liks karo aviacijos ar LAK žinioje, tam tikro komiteto globojama.

Lapkričio 7-tą lakunas Feliksas Vaitkus apleido Lietuvą ir išvyko į Ameriką.

Moteris Nužudė Maršalą

Tientsin, Kinijoje. — Čia buvo pašautas Čango-fango sunus, pirmiau buvęs žymiu Kinijos kunigaikščiu. Čangas per visą pastarąjį laiką buvo nusistatęs prieš Nankingo valdžią, o daugiau buvo linkęs į Japonijos pusę. Jis norėjo, kad šiaurės Kinija butų atskirta nuo Nankingo valdžios.

Moteris kinietė, duktė gen. Še Čung-pin, nepakęsdama Čangofano parsidavimo japonams, nutarė jį nušaut, ir nušovė viename budistų susirinkime.

TOKIO MATO JUNGTINES VALSTIJAS, KINIJĄ, RUSIJĄ MILITARIŠKAM PAKTE

Tokio, lapkr. 13 d. — Didesnė laikraščių dalis didelėmis raidėmis pranešė apie žinias iš Hsinging, Mančukuo, kad neužilgo bus pasirašyta slapta militariška sutartis tarp Jungtinių Valstijų, Sovietų Rusijos ir Kinijos. Pranešimuose sakoma, kad Maksim Litvinovas, Sovietų Užsienių Komisaras ir W. W. Yen, Kiniečių Ambasadorius Rusijai, jau prisidėjo prie pakto ir manoma, kad Jungtinės Valstijos tuojaus įneis. Pagal sutartį, tos šalys kurios pasirašė turės laikyt ginkluotus kareivių pulkus rytinėse šalyse, kad užlaikyt tenais taiką. Kinijos-Rusijos paktas buvo kaipo ir sutartis. Iš pasitikėtinų šaltinių pranešta, kad šios žinios paėjo iš Japonijos armijos vyriausybės Mančukuo.

Tie, kurie yra susipažinę su rytine propaganda nurodė, kad šioji žinia buvo paskelbta, kaip tik prieš tą laiką, kada Japonijos Kabinetas turėjo pradėt nustatyt savo 1936-37 biudžetą, kuriame armija reikalauja padidintų lėšų paskyrimų. Kaikurie yra tos nuomonės, kad Japonijos militaristai bandė perstatyt 'bolševišką pavojų" besiruošiant prie naujų Japonijos militariškų veikimų šiaurinėje Kinijoje. Japonijos spauda dažnai pranašavo apie naujus Japonijos žygius, pareikšdama kad Kinijos komunizmas ir Sovietų įtekmė yra labai išsipletojusi šiaurinėje Kinijoj.

Egipte Sujudimas

Cairo, Egiptas, lapkr. 14. — Šio miesto studentai prisiekė nepasiduot anglams ir išėjo su ginklu rankoj į kovą su policija, iš kurių 3 kovoje žuvo. Laike 48 valandų riaušių 5 žmonės tapo užmušti ir desetkai sužeista kovoje su anglais už Egipto nepriklausomybę.

Šitie įvykiai anglų karinę padėtį dvigubai pablogino, ypatingai šiuo momentu, kuomet jiems reikia vykdint sankciją prieš savo sebrą Italiją, kuri ryžtasi paneigt Etiopijos nepriklausomybę, taip lyginai kaip Anglija turi paneigus Egipto nepriklausomybę.

Vilkas Apsiriko

Netoli Gardino šiomis dienomis vienas ukininkas laukuose kasė bulves. Pradėjus lynoti, ukininkas, gailėdamas savo naujų kailinių, išvertė juos ir apsivilkęs vėl tęsė darbą. Jis buvo susilenkęs ir atrodė iš tolo lyg avis. Netoli bėgo vilkas ir norėjo tą auką pasigriebti. Pribėgęs griebė už kailinių, tikėdamasis pasipiauti avelę. Miklus ukininkas su kapliu kirto svečiui per galvą ir ją perskėlė. Vilkas vietoje krito.

Du Rusijos Piliečiai Nubausti Sušaudyt

Khabarovsk, Sovietų Rusija, lapkričio 13. — Majoras Sorokinas ir jo pagelbininkas Babinas buvo teismo pripažinti kaltais šnipinėjime ir abu buvo sušaudyti. Jiedu buvo areštuoti birželio 9-tą, už peržengimą Sovietų rubežiaus. Jie atėjo iš Mančukuo pusės apsiginklavę gesinėmis bombomis ir šautuvais. Teisme pasisakė, kad juos siuntė kokia tai militarinė organizacija nuo kurių pareigų jie negalėję atsisakyt.

Socialistai Laimėjo Rinkimus Danijoje

Kopenhagoje įvykę rinkimai (spalio 23), socialistams davė didžiumą balsų; jie gavo 759,000, išrinkdami 9 atstovus. Pasiturinčioji klasė gavo 52,000 balsų ir pastatė 4 atstovus. Komunistai gavo 27,000 balsų ir gaus 2 atstovus. Naciai tegavo mažiausiai, tiktai 16,200 balsų.

Vokiečiai Norėjo Iškastruoti Dvi Lietuvos Pilietes

"L. N." praneša, kad prieš kurį laiką vokiečiai pasodino į koncentracijos stovyklą dvi Lietuvos pilietes — seseris Fetingaites ir jas norėjo kastruoti Užprotestavus musų pasiuntinybei Berlyne prieš šitokį sauvaliavimą su svetimais piliečiais, vokiečių atatinkamos įstaigos išaiškino, kad ateity svetimų valstybių piliečiams, jeigu jie nesutiks leisti sau padaryti kastravimo operacijos, bus pasiulyta tuoj išvykt iš Vokietiojs. Neišvykuks šitokiems žmonėms iš Vokietijos, jie bus tuoj kastruoti.

Tad mat dar visgi yra išeitis: Ištrėmimas, arba kastravimas!

Ant Motorciklių Skersai Afrikos

Capetown, Afrikoj, lapkričio 12 — 6 mokslininkai, vienas iš jų atplaukė net iš Austrijos, rengiasi parvažiuot per pačią Afrikos širdį ant trijų motorciklių. Motorcikliai ypatingai padaryti ekspedicijos tikslams, su visais įrengimais del mokslinių tyrinėjimų.

WASHINGTON. — Prezidentas Ruzveltas pataria bankieriams sumažint nuošimčius ant mortgičių. žmones džiaugias tokiu prezidento pasiūlymu, bet bankieriai nerymauja ir mano kad tai 6% esą prieinamiausiąs ir negalįs but keičiamas mažesniu.

Mat, bankieriai nemėgsta valdžios už tai, kad ji gadinanti jų biznį.

Kiek Lietuvoje Išleidžiama Švietimo Reikalams

Išleidus švietimo reikalams Lietuvos valstybės biudžete sudaro vieną stambesnių sumų. Per eilę metų švietimo reikalams buvo skiriama apie 15% viso valstybės biudžeto. Be to švietimui, stambias sumas dar skiria miestų ir valsčių savivaldybės. Pereitais metais švietimo reikalams valstybės iždas davė arti 40 milijonų litų, o savivaldybės išleido dar milijonus litų.

Daugiausia pinigų išleidžiama pradžios mokykloms. 1934 metais vienos pradžios mokyklos išlaikymas kaštavo 10.364 litus, o vieno mokinio išlaikymas — 97 litus. Šiuo metu Lietuvoje yra 2.556 pradžios mokyklų. Viena mokykla tenka 1076 gyventojams. **Tsb.**

Amerikietis Suvalkų Sutarties Liudininkas Lankėsi Kaune

Spalių mėn. pradžioje į Kauną atvyko Amerikos Jungtinių valstybių užsienių reikalų Ministerijos Rytų Europos Skyriaus viršininkas Robertas Francis Kelley. Jis Lietuvos spaudos atstovams papasakojo, kai buvo pasirašyta ir sulaužyta garsioji Suvalkų sutartis. R. F. Kelley pareiškė:

— Didžiojo Karo metu buvau Europoje ir 1920 metais buvau paskirtas lietuvių-lenkų sutaikimo misijon. Misiją sudarė Italijos, Anglijos ir Amerikos valstybių atstovai. Aš kaip, Amerikos karininkas, atstovavau Amerikos Jungtines Valstybes. Mano atsiminimai iš sutarties pasirašymo dienos yra gan liudni. Netikėtina, kad tais Europai vargingais laikais, radosi valstybių, kurios sumindžiojo musų misijos padarytą Taikos faktą. Aš asmeniškai, po sutarties sulaužimo, pasijutau labai užgautas.

— Ar Tamsta atmeni lietuvių delegatų pavardes?

— Kol gyvas busiu jų nepamiršiu; iš mano atminties neišbluks ir tas nuožmus priešininko jusų žingsnis, kurio liudytoju man pačiam teko buti. Iš jusų delegatų puikiai atmenu Balutį, Biržišką, Čarneckį ir visus kitus.

— Ar Tamsta galėjai tikėti, kad lenkai kada nors galės sulaužyti Suvalkų sutartį?

— Niekados netikėjau. Pas mus, amerikiečius, nors ir koki paliaubų susitarimai, o laikomi šventais ir nesulaužomais ir visi pažadai nedelsiant pildomi, — baigė R. F. Kelley.

Garbingasis svečias susipažino su Lietuvos gyvenimu, aplankė daugelį Lietuvos kulturinių ir ekonominių įstaigų. — **Tsb.**

Šiumetinė Lietuvos Prekyba su Užsieniais

Per devynis šių metų mėnesius iš Lietuvos į užsienius buvo išvežta įvairių prekių už 111.829 litų. Per tą patį laiką Lietuva iš užsienių įsivežė 94.637.000 litus prekių. Tuo budu, šiumetinė Lietuvos prekyba su užsieniais davė 17.192.000 litų gryno pelno.

Pernai per tą patį laiką į užsienius buvo išvežta prekių už 107.591.000 litų, o įvežta iš užsienių už 103.823.000 litų. Taigi pernai per devynis mėnesius Lietuvos prekyba su užsieniu davė tik 3.769.000 litų pelno. Šiemet kas mėnuo iš užsienio prekybos Lietuva kas mėnuo vidutiniškai pelno apie pustrečio milijono litų. **Tsb.**

LIETUVIAI AMERIKOJ

Philadelphia, Pa.

RINKIMAMS UŽSIBAIGUS

Musų miesto rinkimai jau praėjo. Iš vakaro kandidatai į majorus ir kiti radio kalbėtojai pasakė paskutines kalbas. Divizijų vadai vakare sušaukė paskutinius susirinkimus visų politiškų darbuotojų, davė instrukcijas, įsakymus, kaip turi dirbti, žiurėti, kad išlošti savo partijai miesto rinkimus. Prižiurėtojų, sargų ir durų barškintojų išvesti piliečius balsavimo vietosna, pristatyta galybės. Lapkričio 5 d. kaip 6:30 val. ryto visi politiški darbuotojai buvo prie savo vietų, o kaip 7 val. oficiališkai atsidarė balsavimo valanda.

Ši drama ėjo ištisą dieną iki 7 val. vakaro. Visų nervai įtempti kogreičiausiai žinoti rinkimų pasekmes. Kaip republikonai taip demokratai jausdamiesi gerai organizuotais turėjo vilties rinkimus laimėti. Patys balsuotojai klausė viens kito "už ką tu balsavai". "Kaip manai, kuri partija laimės"? ir t.t. Visą dieną balsavimo vietos buvo saugojamos parinktų žmonių abiejų partijų kad nenuvogtų kas balsų. Sargai viduje, sargai iš lauko, durų skambintojai trepiana šalygatvius, visur jų pilna.

Atėjo 7 val. vakaro, balsavimo budos užsidaro. Komisijos nariai ir kiti prižiurėtojai apžiuri atsargiai balsavimo mašinas (čia įvesta mašinos vietoj popierinių lakštų), suskaito balsus, užpečėtija juos ir siunčia rinkimų komiteto raštinėn. Divizijų vadai praneša Wardo lyderiui, šis praneša partijos centran. Spauda jau anksčiau pradėjo spelioti rinkimų laimėjimus, bet radio pranešimai prasidėjo apie 9 val. vakare paduodami tikresnes skaitlines; pranešimus kas 15 min. atkartodavo. Žmonės vargo ir laukė visą naktį rinkimo pasekmių. Pagaliaus anksti ryte pasirodė, juk rinkimus laimėjo republikonai. Ekstazai ir demonstracijos laimėtojų pasirodė neapsakomos. Centras miesto užė visą naktį. Ant rytojaus republikonų spauda didelėmis ir juodomis raidėmis ant pirmų lapų šaukė iš džiaugsmo, kad laimėjimas republikonų Philadelphijoje reiškia grįžimą republikonų partijos galion. Kad visos šalies "akys" dabar žiurės į Pennsylvaniją valstijos ir prezidento rinkimus 1936 metais. Kad republikonų laimėjimas Philadelphijoje reiškia nepripažinimas ir atmetimas Naujos Dalybos principų į gurbą, ir t,t, ir t.t.

BET TIKRUMOJ DALYKAI KITAIP DEDAS

Nors republikonai laimėjo miesto ir apskrities rinkimus perviršiu 47,000 balsų, tačiaus jų balsuotojų kas rinkimai mažėja, tuo laiku demokratų dauginas. Pav.: 1931 demokratų kandidatas į majorus, p. Donohue, gavo balsų vos tik 30,820 Prez. Rooseveltas 1932 m. gavo 260,276; 1934 m. dabartinis gubernatorius p. Earle gavo 324,-143 balsus, o demokr. kandidatas į majorus, John B. Kelly, 1935 m. gavo 332,125. Kaip tik republikonai nepaprastai pasirodys gerai sutvarkyti sudarkytus savo miesto reikalus, politikos žinovai sako, kad 1940 tikrai buvo demokratų viršenybė. Užtikrinti republikonams ateinančius rinkimus, jie turės parodyti miesto gyventojams laike savo administracijos daug gerovės; kitaip permaina bus neišvengtina.

Šie rinkimai parodė kokią galingą spėką, republikonai turėjo sutikti. Seniaus jiem demokratai buvo tik pašaipos žodis. Dabar jie turi su tuo pašaipos žodžiu vesti mirtiną kovą. Jai nepapirkimas silpnų ir nuvargusių piliečių pinigais, demokratai buvo tų šiuos met laimėję. Tuo nesakau kad demokratai buvo 100 nuošimčių švarųs. Darbuotojai kur matė reikalą mažu irgi įcerpė rusrublį ar čielą, tuo tarpu kai paskalai eina mieste, nuo republikonų gaudavo po penkinę, dešimtinę ir daugiaus. Neuždyką spauda paskelbė kad šie rinkimai kaštavo abiem partijom $1000,000! dem. partija išleido $400,000, o repub. $600.-000. Demokratai laimėjo tik mažesnes tris vietas. Rinkimuose balsavo 711,464 piliečiu; dėl ivairių priežasčių nuo balsavimo susilaikė 83,536. Socialistų partijos kandidatas p. Mazer gavo vos tik 4096 balsus. Už paskutinį balsavo ir komunistai, nes komunistų partijos ant sarašo nebuta; ją panaikino teisėjas McDevitt.

Kadangi apsauga buvo policijos didelė, tai rinkimai abelnai imant, buta ramus. Lietuviai piliečiai šiuose rinkimuose labai buvo užinteresuoti ir dauguma balsavo už demokratų kandidatus. Apart pavienių nemažą rolę lošė Liet.-Am. Demo. Kliubas, Lith.-Citizens Combine, lietuviai piliečiai Pirmo Wardo ir Lith.-American Citizens Joint Council.

Išrinktas majoras p. Samuel D. Wilson paeina iš Boston, Mass., 1905 m. atvyko Philadelphijon, buvo biznierius ir kartu įėjo politikon. Dabar esąs miesto kontrolierius. Tikima, kad jis bus geras miesto gaspadorius. Vietos politiška drama keturiems metams pas mus pasibaigė ir jos uždanga nusileido.

Z. J-kas

Waterbury, Conn.

REZOLIUCIJA DEL HITLERIO RUOŠIMOSI PRIEŠ KLAIPĖDĄ IR LIETUVĄ

Kadangi hitlerinės Vokietijos kietijos hitlerininkai pradėjo atvirai rengtis užgrobti Klaipėdą ir įvesti ten hitlerinį barbarizmą ir

Kadangi hitleris Vokietijos žygiai taip pat grumoja pačiai Lietuvai ir kitų Pabaltijų mažų tautelių nepriklausomybei ir neišvengiamai veda prie naujo pasaulinio karo, todel:

Mes lietuviai, susirinkę į masinį mitingą, Lapkričio 3, 1935 m. Waterbury, Connecticut, Suvienytose Šiaurių Amerikos Valstijose;

Nutariame užprotestuoti prieš tuos Hitlerio ir jo valdžios plėšikiškus pasimojimus; pasmerkiame hitlerininkus kaipo naujo karo ruošėjus, šaukiame ir Vokietijos žmones priešintis Hitlerio rengiamai kruvinai katastrofai;

Mes stojame už Klaipėdos laisvą apsisprendimą, ir pasižadame visais mums galimais budais, veikti ir kovoti prieš bile kokius Hitlerininkų pasikėsinimus ant Klaipėdos bei Lietuvos nepriklausomybės, ir toliau;

Mes priešingi visiems grobiškiems karams, neatsižvelgiant kaip ir iš kur jie butų pradėti.—

Komisija.

Pirm. Thomas Matas
Rašt. Juozas Strižauskas
Ižd. J. Adomėlis

Worcester, Mass

AR TIKRAI LTKB?

...Sužiniai ar ne, fundatoriai Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčios, kokia randasi čia Amerikoj, nepadarė jos grynai liuosa ir tautiška bažnyčia kaip ji turėtų buti; ją pavedė lenkų neprigulmingam vyskupui HODURUI! Šiam lenkui lietuvių nepriklausomingos parapijos priklauso; jis lietuvius klapčiukus maino, duoda įsakymus, kaip lietuvius mulkinti po lietuvių tautiškų parapijų priedanga. Dar daugiau, jei peržiurėtumem šių parapijų užrašus, atrastumem, kad bažnyčios turtai, taip pat jau užrašyta lenko vyskupo vardu. Tai kokis čia tautiškumas tų musų parapijų? Ar galima jas vadinti aplamai Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčia? Juk tai apsurdas!

G. J. Mozuraitis iš Worcester, Msas., Vienybės 85 nr. rašo, kad tenai lietuviai esą "atbudę". Atbunda, kad 100 lietuvių geranorių rengiasi atsikratyti nuo rymiškos bažnyčios ir įsteigti lietuvių tautišką parapiją. Geri pasiryžimai ir norai. Tik bėda, kad tie musų tautiečiai kviečia talkon kun. Valatką, kuris lenkui vyskupui taipgi tarnauja, kuris, jei worcesteriečiai neapsižiurės, tai pataps lenkų vyskupo vergovėn. Taigi worcesteriečiai "bėgę nuo vilko pateks meškos nasruosna"... **Z. Jankauskas**

S.L.A. VADŲ NETAKTIŠKUMAI

Vitaičio Pamokslai ir Gugio S.L.A. Investmentų Aiškinimai

Keisti Susivienijimo vadai. Ypatingai Vitaitis ir p. Gugis pasižymi savo netaktiškumu. Šie du šulai buvusios Gegužio "Oligarkiškos dinastijos" savo raštais SLA organe bando įrodyti SLA nariams, kad jie neatsakomingi už įvykusius skandalus Susivienijime, jie bando įtikinti SLA narius, kad jie dirbo ir dirba nuoširdžiai SLA organizacijai. Tokiais savo pareiškimais jie nori apdumti SLA nariams akis. Tačiaus jų raštai ir pareiškimai vargiai įtikins SLA narius, kad Vitaitis ir Gugis nekalti už padarytus Susivienijimui moralinius ir medžiaginius nuostolius.

Faktai apie Susivienijimo milžiniškus nuostolius aiškųs, nenuneigiami. SLA nariai žino kiek žalos padarė SLA atsakomingi viršininkai. Atmenam SLA viršininkų Konstitucijos įstatymų laužymą, narių teisių mindžiojimą. Juk del tų SLA viršininkų sauvališkumų tuli SLA nariai buvo priversti ieškoti teisėtumo ir teisybės, apginti savo teises Susivienijime Valstijų Apdraudos Departamentuose, nes Susiviejimo Pildoma Taryba paneigė jų teises, atėmė iš jų narystės teises sauvališku budu, paneigdami Konstitucijos įstatymus, narių skundus ir patiektus faktus. SLA nariai pralaimėjo, bet už padarytus Susivienijimui nuostolius ir SLA nariams neatsiskaitė. Gugis ir Vitaitis lošė svarbią rolę tose bylose, bet jie buvo nugalėti kartu su buvusiu Prezidentu S. Gegužiu.

Vitaitis savo redakcijiniuose editorialuose begėdiškai šmeižė ir kaltino tuos SLA narius, kritikus Pildomos Tarybos, sakydamas, kad tie kritikai neteisingai, nieku nepamatuotai kritikuoja SLA Pildomą Tarybą, kad jie meluoja, etc. Vitaitis gyrė SLA viršininkus, dėjo jiems laurų vainikus ant jų galvų, ir niekino kritikus sakydamas, kad jie blogais sumetimais kritikuoja SLA Pildomą Tarybą, leidžia gandus, kad buk Susivienijimo vadai veda Susivienijimą prie bankruto blogais investmentais. Vitaitis atakuodamas kritikus rašė, kad SLA turtas gerai apsaugotas, kad jo investmentai geri, kad pavojaus nėra.

Bet praėjus tiems audringiems skandalams ir išmetus Gegužį iš Pirmininko vietos, dabar pasirodė, kad ne kritikai melavo, bet SLA organo redaktorius Vitaitis, begindamas SLA sauvališkus viršininkus. Vitaitis klaidino SLA narius savo neteisingais pareiškimais ir tvirtinimais, kad SLA viršininkai teisingi, kad jų padaryti investmentai geri.

Vitaitis gėdos nepažino, sąžinės neturėjo niekindamas rimtus ir nuoširdžius SLA narius, sauvališkų SLA viršininkų kritikus; Vitaitis drąsiai gynė Gegužį ir kitus Pildomos Tarybos narius, sakė, kad SLA milžiniškas turtas, pusantro milijono dolerių išaugo tik dėka tiems SLA viršininkams, kurie sumaniai ir saugiai investavo SLA narių sumokėtus pinigus į Susivienijimo apsaugos ir pašalpos fondus.

Bet dabar Vitaitis jau tyli, negarbina SLA viršininkų, nes Susivienijime narių sudėtas kapitalas pusantro milijono dolerių susitraukė, didelė dalis to kapitalo išgaravo tarsi komfaras. Tapo atidengta paslaptybių kortena, paaiškėjo, kad SLA investmentai blogi, kad pražudyta šimtai tukstančių dolerių Susivienijimo turto, kad pats Susivienijimas privestas prie bankruto stadijos. Dabar Vitaitis neginčina šitų liudnų faktų, jis tyli nenori kalbėti apie SLA finansus, apie SLA gražią ateitį, kurią jis pranašavo girdamas SLA viršininkus.

Dabar SLA viršininkai patys prisipažįsta, kad Susivienijimas atsidurė blogoj finansiškoj padėty, juk tuli SLA viršininkai prisipažino, kad yra tokių investmentų, kad juos dabar parduodant žlugtų daugiau negu pusė Susivienijimo turto. Dabar aišku, kad kritikai Pildomos Tarybos nemelavo, melavo organo redaktorius begindamas tuos viršininkus.

Vitaitis Nerymsta, Jo Krėslas Braška

Dabar SLA organo "Tėvynės" redaktorius nutilo, nekalba ir nerašo pagyrimų SLA sauvališkiems viršininkams ,neatakuoja Pildomos Tarybos kritikus, nes jau neteko SLA nariuose pasitikėjimo, nes jau negali nuneigti neginčinamų faktų apie SLA milžiniškus finansinius nuostolius, jis dabar pasitenkina vien tiktai rašymu straipsnių SLA nariams, kuriuose jis bando save įrodyti geru, teisingu, dorovingu žmogum.

Vitaitis nerymsta, jis nujaučia sau tokį pat likimą kaip nujautė S. Gegužis, jis bijo netekti savo vietos SLA organo redakcijoj, jis jaučia, kad jo redaktoriškasis krėslas jau braška. Jis žino, kad savo darbais negali pasigirt, kad jo darbus SLA nariai pamiršti negalės ir, kad kitam SLA Seime parodys jam kelią į anglies kasyklas taip, kaip parodė S. Gegužiui. Todel nenuostabus Vitaičio nerymas. Vitaitis dabar prisimena savo kolegų karjieristų likimą, pavyzdin, Romano, Karužos, V. K. Račkausko ir kitų Atstatymo Bendrovei, jis prisimena Gegužio ir kitų SLA sauvališkų viršininkų likimą Susivienijime, todel jis nerimsta.

Laikinai Susivienijimas tapo išgelbėtas nuo bankruto uždėtomis naujomis narinėmis mokestimis, sumažinimu SLA centre ir spaustuvėj dirbančiųjų algų, sumažinus SLA organą "tėvynę" ir tam panašiai, tačiau pavojus Susivienijimo finansams tebėra didelis, nes didelė suma pinigų tebėra sukišta į mažos vertės investmentus, į tokius investmentus, kurie niekuomet naudos Susivienijimui neneš, o duos tiktai didelius nuostolius.

Dabartinis SLA Prezidentas Bagočius prižadėjo New Yorko Valstijos apdraudos departamentui išlyginti deficitus, išgelbėti Susivienijimą nuo bankruto, jis aiškino, kad Susivienimas nebutų atsiduręs į tokią kritišką padėtį, jei butų jo viršininkai saugiai traktavę ir investavę SLA pinigus. Bagočius ir Vinikas kaltino buvusią Stasio Gegužio administraciją už padarytus milžiniškus Susivienijimui nuostolius. Bagočiui prašant New Yorko valstijos apdraudos departamento viršininkų, buvo atgautas leidimas Susivienijimui veikti toje valstijoje su sąlyga, kad Susivienijimo fondų deficitai bus užpildyti, o jei to nebutų padaryta, tai valstijos apdraudos departamentas imsis žygių apsaugoti tos valstijos SLA narių interesus.

Šie faktai rodo, kad musų Susivienijimas buvo pasiekęs skandalingos padėties finansų atžvilgiu. Galimas daiktas, kad p. Bagočiui teko turėti panašius reikalus ir su kitų valstijų apdraudos departamentų vyriausybėmis. Šie liudni faktai rodo, kad SLA Pildomoji Taryba su Gegužiu priešaky nebuvo tokia gera, kad SLA viršininkai nevedė SLA reikalus tvarkiai ir neįvestavo SLA turtą saugiai kaip Vitaitis mus bandė įtikinti, kad buk SLA atsakomingi viršininkai saugiai įvestavo SLA pinigus, tie dabar neteisingi p. Vitaičio argumentai atpuola ir pastato jį patį labai nemalonioj padėty SLA narių tarpe ir lietuvių visuomenės akyse. Bet Vitaitis neatsiprašo SLA narių už jiems suteiktas neteisingas informacijas, jis tyli dabar, nes jaučiasi kaltas.

Gugio Argumentai

SLA Iždininkas p. K. Gugis lošia lapės rolę, aiškindamas SLA nariams apie SLA investmentus. Jis bando įtikinti SLA narius, kad jis nekaltas už padarytus blogus investmentus ir Susivienijimui nuostolius. Jis rašo SLA organe "Tėvynėj" ištisus straipsnius tokia prasme, kad jis dirbo sąžiningai, darė gerus investmentus. Bet jis kaltina buvusią SLA administraciją, ypač buvusį SLA Prezidentą S. Gegužį už blogus investmentus ir didelius nuostolius. Bet atmenam tuos laikus ir p. Gugio bendradarbiavimą su p. S. Gegužiu, jiedu dirbo ranka rankon, Gugis gyrė Gegužį, smerkė kritikus ir sakė, kad SLA investmentai, išskyrus Petro Devenio mortgečių, yra geri. Ar gi tai neveidmainystė?... Juk žinome, kad p. K. Gugis tankiai sakė, kad SLA investmentai geri, SLA Seimuose savo raportuose neminėjo ir nepranešė SLA nariams apie blogus mortgečius ir bondsus. Tokis elgėsis p. K. Gugio anais laikais buvo nepateisinamas, negali buti pateisinamas ir dabartinis jo elgėsis, jo pareiškimai dabar SLA finansų atžvilgiu neatitinka jo pareiškimams seniaus padarytiems.

Kuomet S. Gugis buvo atmestas ir SLA Prezidentu išrinktas F. J. Bagočius, kuomet SLA investmentų skandalai iškilo ir padaryti Susivienijimui nuostoliai paaiškėjo, kuomet pasirodė, kad Susivienijimui susidaro bankruto pavojus, tuomet p. K. Gugis pradėjo kitaip apie SLA investmentus kalbėti ir juos aiškinti SLA nariams. Gugis dabar kaltina S. Gegužį ir kitus buvusius SLA Pildomos Tarybos narius už padarytus Susivienijimui didelius nuostolius, bet kodel jis tuos Pildomos Tarybos narius seniau gyrė ir smerkė jų kritikus? Kodel p. Gugis dabar rado reikalingu dalyku nušviesti SLA investmentų blogumus ir gerumus, kodel jis ligi šiol tylėjo? Kodel jis taip kaip Vitaitis nuolatos gynė buvusius SLA viršininkus? Prašome p. Gugį atsakyti mums į šiuos klausymus.

Mes senai žinojome, kad p. S. Gegužis ir kiti SLA Pildomos Tarybos nariai neatliko savo pareigų taip kaip SLA Konstitucija reikalavo. Mes žinome, kad SLA buvęs Prezidentas Gegužis ir jo kolegos sauvaliavo ir savo darbais darė Susivienijimui morališkus ir materiališkus

(Tąsa ant 3-čio pusl.)

PHILADELPHIA, PA

GIRDĖTAS DALYKĖLIS

Čia Philadelphijoje dažniausia gyveno (regis ir dabar tebegyvena) musų viengentis, gerb. Jonas Kalėda. Jis, savo laiku buvo uolus skleidėjas idėjos pelningos blaivybės — abstinencijos, ir jis yra labai gabus rašėjas, tik ta nelaimė, kad ne labai mėgsta rašyti. Pirmiau po truputį rašinėdavo į "Darbininką", "Garsą", "Tautai" ir kitus laikraščius. Ir tas tai Jonas Kalėda, kaip teko girdėti, paskiausiu laiku neva apsivedė — kalbama čia, kad neva gavęs už pačią labai turtingą "leidę". Jei tas teisybė, tai geriausio jam "stone" moterystės pasisekimo!.

PAVYZDINGAS DALYKĖLIS

Čia tarp ričmondiečių su savo gimdytojais, gerbiamais Adomu ir Zuzana (Stanevičiute) Garliauskais, gyvena panelė Albina Garliauskaitė — kolegijos studentė. Jinai, nors čia — Amerikoje yra gimus, tačiau labai myli Lietuvą ir jai darbuojasi visomis spėkomis savo kunc ir sielos. Ir paskiausiomis spalio dienomis, sukako 21-mų metų amžiaus. Ta proga jai, jos bičiuliai malonėjo suteikti atminties dovanėles; bet kiek žinau, tos dovanėlės yra rimtos ir mokskliško pobudžio; pavyzdžiui: vienas iš jos bičiulių nupirko jai keliolika mokskliškų knygų apie matematiką, kitas sukomponavo jos pagarbai eiutes tokio ve turinio:

"Del Albinos Garliauskaitės,
Kaip del grožės karalaitės,*)
Proga tų jos sukaktuvių,
Siunčiu puikių jai lauktuvių:
Garbės laurų, brol', vainiką,
Kad darbuojas ji už dyką,
Labui brangios mus' tėvynės,
Jos tėvelių tik gimtinės,
Nes ji gimė čia, už jurių.
Valio! šaukim del jos burių
Ir taip garsiai, kaip griaustinis,
Kad darbuojas del tėvynės
Mus' ir garsaus, brol' Mindaugo,
Nors ji gimė čia ir augo".

Pranešėjas

*) Keletą metų atgal p-lė Albina Žarliauskaitė buvo išrinkta Philadelphijos lietuvių grožės karalaitė.

VALGIŲ GAMINIMO IR NAMŲ PRIŽIURĖJIMO KNYGĄ JAU SPAUSDINAMA

Tai bus jau iš eilės šešta laida šitos knygos atspausdinta. Šį sykį bus dapildyta kai kuriais skanumynų ir gerymų receptais. Duokit užsakymus tuojau. Knyga bus gatava dėl siuntinėjimo apie vidurį šio mėnesio. Kaina $1.00.

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

KALĖDŲ EKSKURSIJA | LIETUVĄ

IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO SEKANČIU LAIVU:

GRIPSHOLM .... Gruodžio 7

Žemos Ekskursijoms Laivakorčių Kainos

Tarp Švedijos ir Klaipėdos plaukioja 1934 m. statytas moderniškas laivas "MARIEHOLM". Platesnes informacijas teikia ir parduoda laivakortes visi Švedų Amerikos Linijos skyriai, taipgi visi autorizuoti laivakorčių agentai.

SWEDISH AMERICAN LINE
21 State St., New York, N. Y.
10 State St., Boston, Mass.

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir musų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. KAINA $1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

Prof. Z. Žemaitis

LIETUVIŲ TAUTOS PASKIRTIS

(Pabaiga)

Paskaita I-jam Pasaulio Lietuvių Kongresui, įvykusiam 1935 m. rugpiučio mėn. 11—17 d. Kaune, Valstybės Teatre

Visiems gerai žinoma, kad vadinamosios Rytų ir Vakarų civilizacijos ryškiai skiriasi savybėmis ir kilme. Pirmoji jų pagrįsta ir persisunkusi daugiau jausmo, antroji — proto elementais. Tarp tų skirtingų civilizacijų reiškėjų — tautų ir valstybių — beveik visuomet ėjo kovos. Žinoma, fiziniams susiėmimams dažniausia sudarė pagrindo valstybių ir tautų santykiuose gludėję materialiniai interesai, bet buvo atkaklių žiaurių kovų ir dėl grynai dvasinės sferos reikalų (tikybų). Bet kaip paskiras žmogus tada bus pilnutinis, tobulesnis, harmoningas, kai jo proto pasaulis darniai sugyvens su jausmų pasauliu, taip ir žmonija bus visokeriopai tobulesnė, jei ji persisunks abiejų sakytų civilizacijų elementais, kai visuotinėje jos civilizacijoje Rytų ir Vakarų elementai darniai sugyvens, kits kitą papildydami.

Dauguma tautų ryškiai priklauso tai ar kitai civilizacijai, tad ir neša žmonijon ta prasme ryškiai pabrėžtus, daugiau vienpusiškus pradus.

Lietuvių tauta ne tik geografiškai yra atsidurusi dviejų civilizacijų tarpusieny. Ji jau amžių gludumose bendravo su Rytais ir Vakarais. Savo didžiausio valstybinio klestėjimo metu lietuvių tauta buvo ryškiai pasvirusi Rytų civilizacijos pusėn ir daug jos elementų įėmė savin. Tačiau ir toje gadynėje ėmė ją energingai veikti Vakarų kultura. Lietuva, kaip sakyta, budama atsargi naujovybėms, nebuvo atkakliai priešinga visam, kas nauja, kad tai ir butų gera, tad ir čia Rytų civilizacijos pradai netrukdė tautai pasisavinti ir Vakarų civilizacijos elementų. Kurį laiką jie kovojo dėl tautos sielos, ilgainiui ėmė ramiau lenktyniuoti, tauta ėmė juos nesąmoningai derinti, burti draugėn. Procesas nepaliaujamai vyko ištisus šimtmečius.

Tautai nustojus valstybinės egzistencijos, jos dauguma buvo patekusi sferon Rytų kulturinio poveikio, kurį stiprino galingi materiališkai-politiniai veiksniai. Tačiau lietuvių tauta nepasinėrė visai Rytų civilizacijon ir tais tautos dramos laikais neišsižadėjo ir Vakarų civilizacijos pradų, stengėsi suderinti, sulydinti su Vakarų elementais ir jie ėmė tautos sieloje harmoningai sugyventi, vieni kitus papildydami.

Mes dabar ir patys jaučiame savy tų ir kitų elementų poveikius. Ten, kur musų kulturos kurėjai ima reikštis tikrai tautiškai, nepasidavę pilnumoje svetimon įtakon, tas dviejų skirtingų pradų harmoningas subuvimas ryškiai pastebimas kuriniuose (poezijoje, vaizduojamam mene, muzikoje). Čia gludi tvirtas pagrindas musų tautinei individybei išvystyti ir kartu nešti visuotinėn žmonijos civilizacijon savo tautos turtus ir rodyti pavyzdį, kaip gali buti suderinti skirtingi civilizaciniai pradai ir iš jų sudarytos naujos gražios kulturinės vertybės.

Tai yra tiek pat graži ir dėkinga lietuvių tautos paskirtis.

Ir čia jaučiame reikalo pabrėžti, kad visai nemanome skelbti kaž kokį lietuvių tautos kulturinį mesijanizmą ir nesigiriame, kad savo kultura atnaujinsime pasaulį. Mes gerai žinome, kad nė vienai tautai nesukurė kulturos vienas kuris genijus: jos rumus statė šimtai, tukstančiai kurėjų ir kiekvienos jų padėtoji plytelė yra vertingas indėlis tautos kulturon.

Taip ir su visuotine žmonijos civilizacija. Jos nesukurė ir galutinai nesuformuos viena kuri, kad ir kaip galinga tauta: visos tautos krovė ir toliau kraus savo dvasines vertybes bendron žmonijos civilizacijon, ir tos vertybės kaip nebuvo, taip ir nebus proporcingos tautų didumams ir įmaterialiniams ar militariniams svoriams. Aukščiau pasakytu remdamiesi mes reiškiame gilų įsitikinimą, kad lietuvių tautos duoklė visuotinei civilizacijai gali ir turi buti ateity viena vertingųjų.

9. Daug kas pasauly vyksta savaime, nepriklausomai nuo musų valios, kaip pav. ir tai, kad mes esame lietuviai, o ne japonai, negrai ar kas kita. Atrodytų, tarsi ir žmogaus bei tautos vaidmuo didesnėje visumoje nuo jų priklauso. Tačiau, jiems supratus savo paskirtį ir sąmoningai josios nurodymais sekant, gali buti nepalyginti toliau nueiti ir daugiau paveikta visa aplinka, negu pasyviai laukiant, pasidavus likimo žaismui.

Todel ir musų tauta, norėdama tinkamiau ir sekmingiau atlikti likimo skirtą jai vaidmenį, pirmiau turi gerai ištirti ir suprasti savo paskirtį ir paskiau sąmoningai sekti savo pašaukimo balsu. Tuo turi susirupinti musų valstybė, bet privalo galvoti, stebėti ir tirti kiekvienas musų. Naudinga yra auginti bekonus ir gerai pritaikyti juos pasaulinės rinkos reikalavimams. Bet neužmirškime, jog dar svarbiau yra auklėti mus pačius ir musų busimasias kartas tautos pašaukimui atlikti, kad tuo budu galėtumėm vertingesniu nariu įeiti visos žmonijos bendrijon ir ten užintumem prigimties skirtą mums garbingesnę vietą.

10. Pirmiausioji prievolė aktingai dalyvauti šiame sąmoningame ir planingame darbe, žinoma, likimo skirta mums, gyvenanties pačioje tautinėje teritorijoje. Bet dideli uždaviniai gali buti atlikti ir užsienio lietuvių kolonijose.

Jųs, gerbiamieji atstovai, ir Jusų atstovaujamieji užsienio lietuviai daug pasitarnavote Lietuvai, keldami jos vardą svetur, gindami jos teises ir garbė tolimiausiuose kraštuose, ruošdami ir telkdami draugėn jos užtarėjus, kurie sprendžiamais istoriniais momentais, kaip antai didžiajam karui baigiantis, daug nusvėrė ir ateity gali nusverti Lietuvos likimo svarstykles. Jųs sunkiausiais karo laikais gelbėjote Lietuvos žmonių minias nuo bado mirties, o vėliau padėjote Tėvynei kurti savo ginklotąją jėgą, atstatyti karo sunaikintą ukį, kurti musų krašte pramonę, kelti švietimą ir kit. Garbė ir amžinas dėkingumas bus Jums už tai. Jusų nuolatinis rupinimasis Tėvynės reikalais, kurio ryškus įrodymas ir šis kongresas, sutraukęs tiek Tėvynės mylėtojų iš tolimiausių žemės rutulio vietų, yra tikra garantija, kad ir toliau lietuvių tautos rupesniai ir uždaviniai nebus Jums svetimi, ras jautrų atgarsį Jusų sielose, ypač svarbiais istoriniais momentais ir reikalais.

Bet ir grynosios tautinės kulturos srity Jųs, išeiviai, galite labai daug padėt musų tautai vykdyti minėtus jos paskirties uždavinius. Vieni Jusų busite naudingi jau vien tuo, kad seksite musų kulturos augimą, stengsitės persisunkti jąja, rodysite svetimiesiems musų tautinių savybių gerbimą ir meilę. Tuomi Jųs versite svetimuosius daugiau gerbti ir Jusų pačių sąmoningą asmenybę ir musų tautą bei jos kulturą ir jie labiau susidomės musų tauta ir Tėvyne. Tik prisiminkime ir nuolat laikykime prieš akis kilnų Dariaus ir Girėno žygio ir jo pasekų vaizdą. Du drąsuoliai išeiviai ryžosi didingan žygin Tėvynės meilės vedini. Jie tragiškai žuvo, bet Lietuvą išgarsino ir išaukštino. Visame pasauly, greta gailesio jausmų žuvusiems, sukilo didelis susidomėjimas ne tik didvyriais lakunais, bet ir tuo kraštu, kurio garbei jie savo gyvybes padėjo.

Kiti Jusų, kurie patys dalyvaujate kulturinių vertybių kurime, galite dar daugiau pasitarnauti musų paskirčiai. Jųs susiduriate su svetimoms, bet dažnai aukštoms kulturomis. Jose greta visai svetimų musų sielai pradų, yra ir tokių, kurie gali buti jai labai arti. Pažinkite juos, sužvejokite, bet nepasilikite vien tik sau patiems, neškit juos bendran musų dvasios lobynan. Kiekvienos tautos kultura, greta savų, įgimtinių, turi ir skolintinių elementų. Juos pasisavindama ir suderindama su savaisiais, ji turtėja, tampa įvairesnė. Jųs, išeivių kulturos kurėjai, galite tuo budu gražiai praturtinti musų tautinę kulturą.

Sąmoningai to siekdami, mes bendru ištvermingu darbu tikrai galime jai tą garantuoti.

Baigiant dėstyti gal ir palaidas, negana sujungtas mintis, vis delto yra pagrindo suglaustai pareikšti, kad **lietuvių tauta turi didingą praeitį, gyvena labai reikšmingą dabartį, jai skirta turėti ir kilnią vertingą ateitį.**

NAUDOKIS ŠIAJA PROGA

Prisiųsk mums $2.00
O gausi 400 puslapių knygą

20 AMŽIAUS KARAS

Audimo apdaruose, vertės $1.00

Ir prie tos dar $4. vertės kitokių knygų
ir visos skirtingos

Apie Politiką, Ekonomiją, Socialogiją, Istoriją, Apie Pasaulinį karą; taipgi ton sąskaiton įeina įvairios pasakos, belitristika, poezija, juokai, sapnininkas, kiromantija, monai ir visokios kitokioos čia nesužymėtos knygos, kurias galima įsigyt šiame knygų išpardavime.

Įdėk konvertan $2.00 ir pasiųsk žemiau pažymėtu adresu, o mes pasistengsim tuojau pasiųst $5.00 vertės knygų išskaitant persiuntimo lėšas.

Amerikos Lietuvis
10 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Otto Vėjalis ir Albumas

Daug visko pergyvename, daug patiriame, bet gyvenime daug naudingų reikalų laiku nepermatome. Dažnai iš nepermatymo, kai imasi kuris pavienis asmuo ką nors naujesnio kurti, linkstame net ir pašiepti, ir iš nenumatymo net pakenkti. Tik stipri sumanytojo valia pradėtą darbą dalaiko iki įvykiną uždavinį. Kada tikslas pasiektas, tada pamatome jo naudingumą, ir imamės įvykintoją įvertinti užmiršę, kiek jam veikiant darbą apsunkinome, ir sutrukdėme.

Po Amerikos lietuvių kolonijas lankosi Otto Vėjalis rinkdamas tarpe Amerikos lietuvių pasižymėjusių asmenų — visuomenės veikėjų ir rašytojų paveikslus, jų parašus, ir suglaustoje formoje surašytas autobiografijas.

Otto Vėjalis jau yra surinkęs Lietuvoje, Latvijoje, ir Estijoje. Ir jau baigia tarp Amerikos lietuvių. Nors darbas sunkus ir atrodo neįvykdomas, bet sumanytojo stipri valia visas kliutis nugalėjo. Surado savo užduoties padėjėją pilnai kompetentišką vyrą asmenyje kapt. Petro Jurgėlos, ir abudu iki dabar aplankė 52 lietuvių kolonijas pervažiuodami viršaus devynis tukstančius mylių automobiliu. Surinko jau apie du šimtu Amerikos lietuvių darbuotojų paveikslų.

Jeigu butų šitas darbas atliktas pirma išleidimo Vytauto Albumo, tai Amerikos lietuvių skyrius ne butų taip silpnai atrodęs.

Reikia suprasti, kad aiškion viešumon išsimuša didžiumoje tie, kurie turi drąsą save reklamuoti. Bet nuoširdus darbuotojai prie to nedasileidžia. Jie tankiausia pamiršta save, viską atiduoda visuomenei — savo tautiečiams. Tokius žmones godus gyvenimas retai pastebi. Jų darbo vaisiais pasinaudoje visai kiti. Del šitų, ir kai kurių kitų priežaščių daugelis Amerikos lietuvių darbuotojų į Amerikos lietuvių gyvenimo istoriją nepateko. Ponas O. Vejalis kaip tik šitą spragą užpildo. Jis suranda tokius darbuotojus, ir stengiasi bešališkai užrekorduoti, kad nesunyktu nežinėje. Dėka pono O. Vejalio, pastangoms tarp Amerikos lietuvių bus daug istorijai medžiagos surinkta. Ateity norinti gyliau patirinėti Amerikos lietuvių gyvenimą, iš čia galės surasti pradžią siulo, kuriuomi galės sekti toliau.

Del to, ne tik Amerikos lietuviai, bet ir Lietuva turime buti dekingi p. Vėjaliui už pasiėmima ir atlikima tokio didelio darbo, kuris galėjo atrodyti negalimas. P. Vėjalis parveš į Lietuvą rinkini, kuriuomi galės pasinaudoti ne tik dabar, bet ir ateinančiuose amžiuose. Už tai, kai kurių pavienių asmenų per kai kuriuos Amerikos lietuvių laikraščius priekaištai p. Vėjaliui neturi jokios prasmės nei pagrindo. Atrodo, ir daugiau keršto sumetimais daromi.

J. Sagys

Brooklyn, N. Y.

PAMINĖJIMAS

Lietuvių Meno Teatras sparčiai rengiasi prie paminėjimo 15 metų sukaktuvių Valstybinės Dramos įsikurimo Lietuvoje. Paminėjimas įvyks sausio 12 d., 1935 met. Ukrainų salėje, 101 Grand gatvės, Brooklyn, N. Y. Programa numatoma tikrai įdomi. Geriausi L. Meno Teatro vaidylos suloš 3 veikmų patriotingą dramą "Pabuskite Lietuviai", kuriai jie kas vakaras iki vėlumos dirba. Tai pirmasis šios rušies kulturinis paminėjimas ir tikimasi plačioji lietuvių visuomenė tą visą įvertins.

E. B.

YPATINGAI LAIKE LAPKRIČIO M.
LENGVOS MOKESTYS
2 Dirbtinų Dantų Setų Įtaisymai
Už Kainą del 1
Apmarinimas "Nitrous Oxide" Dujomis
ISTRAUKIMAI BE MOKESTIES SYKIU SU KITU BILE KOKIU DANTŲ TAISYMO DARBU
DR. SHAWMUT Dentistas Inc.
Dirbtinių Dantų ir Ištraukimų Specialistai
536A MAIN GATVĖS DIAL 2-6810
VISAS DARBAS UŽTIKRINTAS
LENGVOS MOKESTYS

S.L.A. VADŲ NETAKTIŠKUMAI

(Tąsa nuo 2-ro puslapio)

nuostolius, bet kuomet mes kritikavome tokius Gegužio ir kitų SLA viršininkų blogus darbus, tai ne tik p. Vitaitis, bet ir p. Gugis barė mus ir užginčino kaltybę Gegužio.

Gugis savo straipsny užvardintam: "SLA Investmentai" (žiurėk Tėvynės laidoje iš 11 dienos spalio, 1935 m.) rašo sekančiai: "Pirma negu aš užėmiau SLA Iždininko vietą, į mortgečius buvo įvestuota 275.500 dolerių. Gerų mortgečių šiandien iš jų tepaliko tik 61,000 dolerių sumos". Iš tokio p. K. Gugio pareiškimo, gauname išvadą, kad Susivienijimas turėjo blogų mortgičių už $214,500.00; kodel mums apie tuos mortgičius Gugis seniau šitokių žinių nesuteikė? Kodel p. Gugis tylėjo taip ilgai? Įdomu žinoti, kiek bus Susivienijimui nuostolių iš tų $214,500 mortgičių sumos, kuriuos p. Gugis priskaito blogais. Prašome p. Gugį suteikti mums teisingą apskaičiavimą viršminėtų ir kitų SLA investmentų numatytų nuostolių, jei nėsi kaltas, nesibijok teisybę pasakyti.

Mes neabejojam, kad p. Gugis turi tikslą pateisinti save prieš besiartinančius SLA Pildomos Tarybos rinkimus ir tuo budu pasirodyti nuoširdžiu ir teisingu žmogumi, kad vėl butų išrinktas SLA Iždininku: Tačiaus labai abejojame, kad p. Gugis savo tikslą pasieks. SLA nariai jau išmoko pažinti p. Gugį iš jo paties darbų ir pareiškimų, nebus toki lengvatikiai, nepatikės p. Gugio netaktišku nuoširdumu, gudriu išsiteisinimu, kuris neatitinka tikrenybei.

Gugis Nepatraukė Kaltus Atsakomybėn už Nuostolius

Jei p. K. Gugis buvo nuoširdus, teisingai ir sąžiningai rupinosi SLA turto saugojimu, tai kodel jis suradęs kaltais buvusius SLA viršininkus nepatraukė juos atsakomybėn pagal SLA Konstitucijos įstatymus ir pagal apdraudos valstijų departamentų įstatymus? Juk p. Gugis yra juristas, advokatas, jis žino, arba, privalo žinoti SLA Konstitucijos ir valstijų apdraudos departamentų įstatymus SLA investmentų atžvilgiu, jis galėjo patraukti atsakomybėn visus kaltininkus ir tinkamai nubausti juos, bet p. Gugis tokių pastangų nedarė.

Kadangi jis neatliko savo pareigų, kadangi yra kalbų, kad ir jo padarytuose investmentuose yra ne viskas tvarkoje, jei tas tiesa, tatai pasirodo, kad p. Gugis turi įkišęs savo pirštus į SLA blogų investmentų "pajų" ir todel jis netraukė kaltininkus atsakomybėn, nes gal but jis pats bijo atsisėsti kaltinamųjų suolan. Tokį įspudį mes gaunam iš jo veiklos ir kol jis neįrodys faktais, kol nebus tinkamai peržiurėti p. Gugio padaryti investmentai per neutrališką ir bešališka komisiją, tol mums teks abejoti apie p. Gugio nuoširdumą ir jo padarytų investmentų gerumą.

V. M. Klausutis

Dr. George F. White
GYDYTOJAS
1300 Elmwood Avenue
Telephone Williams 3131
AUBURN R. I.

Naujas Adresas
ATLANKYKIT MUSŲ NAUJAS BUVEINES
Roger Williams
SAVINGS FUND AND LOAN ASOCIACIJĄ
Del Pirmų Mortgičių ir Budinkų Paskolų
105 Grosvenor Bldg.
(Pirmas Aukštas)
10 Weybosset gatvės
Gaspee 5112
PROVIDENCE, R. I.

Įsigykit sau musų Brošiurą
"LAIDOJIMO FAKTUS"
"National" Grabai Pristatomi
Visur
National Casket Co.,
INC.
KLARK IŠDIRBYSTĖS KOMPANIJOS SKYRIUS
168 Elmwood Avenue
PROVIDENCE, R. I.

Visų Atydai

Visų trumpiausią Lietuvos Istoriją yra parašęs buvęs "Vienybės" redaktorius, dabartinis Lietuvių Radio programos vedėjas New Yorke, Jonas Valaitis. Ta Istorija parašyta 1933 metais ir pardavinėta po 25 centus. Jos jau maža beliko neišparduotos, gi ją dabar parduodam tik po 25 centus. Taigi, kiekvienas lietuvis ją įsigykite. Ją perskaitysite per pusvalandį. Kadangi ji labai aiškiai parašyta, per tą laiką patirsite svarbiausius Lietuvos įvykius. Taupink pinigus į laiką!

Amerikos Lietuvis,
14 Vernon St. Worcester, Mass.

VILNIAUS ALBUMAS su LIETUVOS ISTORIJA

Ta brangi knyga, Vilniaus Albumas, drauge kurioje telpa Lietuvos Istorija tarpe 13-to šimtmečio ir šių dienų. Verta kiekvienam lietuviui ją įsigyt kaipo brangų Lietuvos dokumentą.

Ši knyga parsiduoda po $4.00 ir $5.00, bet dabar, einant musų knygyno knygų išpardavimui nupigintomis kainomis, mes tą knygą — Lietuvos Albumą pasiųsim tam, kuris mums prisiųs $1.

Am. Lietuvio Knygynas
14 Vernon St. — Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. $1.50 | In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 | Single Copies ..... 5 cents
Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. $1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų ..... 1.00 | Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Trečia iš Eilės

Lietuvos Gen. Konsulo p. e. P. Daužvardžio Kalba Pasakyta Harrison-Kearny, spalio 20 d., 1935 m

Leiskite man į Tamstas prabilti ir su Tamstomis pasikalbėti Lietuvos ir Lietuvių Tautos svarbiausiais klausymais bei reikalais.

Lietuvos didžiausieji teritoriniai ir politiniai reikalai sukasi apie Vilnių ir Klaipėdą. Tie klausimai bei reikalai kiekvienam lietuviui turi buti aiškiai ir pilnai suprantami. Ypatingai tas svarbu Amerikoje gyvenančiam jaunimui, nes jaunimas yra stiprusai kovotojas ir Lietuvos reikalų išeivijoj kėlėjas. Tačiau tas jaunimas negali atitinkamai kovoti bei Lietuvos reikalus ginti, jei jis nėra pilnai apšarvuotas faktais ir žiniomis. Gi neturinti žinių, yra sunku apsišarvuoti ir kaip kada prisieina opozicijai arba net ir nepamatuotai argumentacijai pasiduoti. Tuo labiau, kai Lietuvos bei Lietuvių Tautos aponentų yra praktikuojami ir skleidžiami kamaflažuoti "faktai" — iš kokio nors dumblyno ištrauktos antys.

Juk kartas nuo karto pasitaiko skaityti ir išgirsti, kad Vilnius ir Vilnija yra Lenkijos kraštas, o Klaipėda vokiečių žemė apgyventa vokiečiais. Toks pareiškimas arba tokie pareiškimai, aišku, yra nieku napagrįsti ir su istorija bei faktais nesuderinami—nuo pradžios iki galo neteisingi ir klaidingi. Dabartinė lietuviais apgyventa žemė nuo senų senovės buvo apgyventa lietuvių giminės. Vokiečiai, švedai ir rusai, kurie atitinkamais laikotarpiais buvo jon įsiveržę, skaitėsi tiktai atėjunais ir to krašto išnaudotojais. Jie tam kraštui nieko gero nedavė, tik iš jo pasinaudojo. Lietuviai tą kraštą visuomet gynė—jį tvarkė, stiprino bei tobulino. Vilnius, kuris jau 15 metų kaip yra lenkų okupacijoje, įkurtas, pastatytas ir užaugintas lietuvių. Vilnius per šimtmečius Lietuvos nepriklausomo gyvenimo buvo jos sostinė. Vilniuje koncentravosi visas Lietuvos gyvenimas ir iš Vilniaus ėjo Lietuvos kunan visos lietuviškos arterijos. Vilnius visuomet buvo ir tebėra su Lietuvių Tauta neišskiriamai suaugę. Iš Vilniaus žiba musų Tautos džiaugsmai, taip-pat jame gludi ir Tautos bei valstybės skausmai; žodžiu, ten gyvenimo kamėnas. Vilnių lietuviai prieš 600 metų mįkurė ir per visą laiką savo krutinėmis bei krauju gynė. Vilniuje visas Lietuvos valstybės gyvenimas kurtas ir augintas. Ten buvo Lietuvos sostinė, pramonės ir kulturos centras. Niekur kitur, bet ten, 1522 m. įsisteigė Lietuvos pirmoji mokykla ir 1578 metais pirmasis universitetas. Vilniaus Universitetas, iki Vytauto Didžiojo Universiteto įsteigimo, buvo vienintėlis Lietuvos bei lietuvių universitetas.

Vilnius buvo nustojęs juridinės Lietuvos sostinės reikšmės kartu su Lietuvos nepriklausomybės žlugimu 1795 metais. Nuo to laiko, kaip Vilnius, taip ir Didžioji Lietuva, buvo Rusijos Imperijos valdoma iki praeito Pasaulinio Karo. Tačiau Vilnius niekuomet nenustojo faktinosios Lietuvos sostinės vietos ir per laiką lietuvių tautybės bei kulturos branduoliu—centru. Šitą tvirtinimą aiškiai ir nesugriaunamai liudija be įrodo ir šiame šimtmety įvykę **faktai.**

Kaip tiktai Rusija nuėmė 40 metų spaudos uždraudimą ir leido Lietuvių Tautai bent kiek laisviau pasireikšti, tai lietuviai iš visų Lietuvos apylinkių susirinko 1905 metais į Vilnių ir ten pareiškė, kad Lietuvai reikalinga ir turi buti duota autonomija. ir ten stipriau sutvirtino 1935 metų seimo reikalavimus ir sukurė Tautos Tarybą. Tautos Taryba 1918 metais vasario mėn. 16-tą dieną paskelbė Lietuvą nepriklausoma. Vilniuje susidarė Lietuvos Vyriausybė ir susikurė Lietuvos kariuomenė. Ne iš kur kitur, bet iš Vilniaus Lietuvos delegatai vyko į Kalvariją ir Suvalkus su pačiais lenkais taikos reikalais. Vilnių Lietuvai pripažino, kaip per 120 metų jį valdžiusieji rusai, taip ir tie patys lenkai. Rusų pripažinimas yra užfiksuotas Lietuvių-Rusų sutartimi 1920 metų liepos mėn. 12-tą dieną, o lenkų pripažinimas Suvalkų sutartimi tais pačiais metais spalių mėn. 7-tą dieną.

Vilnius iš Lietuvos yra lenkų smurto budu pagrobtas ir iki šiol laikomas. Vilnius kaip buvo, taip ir tebėra juridiškai Lietuvos. Lenkai jį valdo grobuonio "teisėmis." Lenkijos bei lenkų tvirtinimai, kad lietuviai laiko Klaipėdą tokiu pat budu, kaip lenkai Vilnių, neturi jokio pagrindo. Klaipėdos Kraštas, kuris yra dalimi Mažosios Lietuvos, visuomet buvo ir yra lietuviais apgyventa žemė. Nėra istorijoj jokių davinių, kurie rodytų, kad dabar lietuviais apgyventos žemės butų bent kada nors, prieš lietuviams ateinant, buvusios apgyventos kokių nors kitų žmonių. Tose žemėse visą laiką gyveno Lietuvių Tautos giminė: prusai, kuršiai, žemaičiai, skalviai ir kiti. Vokiečių ordenai, kardininkai ir kryžiuočiai po priedanga tikybos skelbimo, Lietuvą pradėjo pulti tiktai XIII šimtmečio pradžioje. 1252 metais kardininkai kuršus nugalėję ir Klaipėdos Pilį sudeginę, ten pastatė savo pilį pavadinimu "Memelburg." Nuo to laiko vokiečiai su tam tikromis patrankomis kaip Klaipėdą, taip ir visą Mažąją Lietuvą valdė, bet to krašto lietuviškumo iki paskutiniųjų laikų visai nekvestijonavo. To krašto lietuviškumą pripažino santarvininkai Pasaulinio Karo metu ir po karo. Klaipėdos Kraštas geografiškai su Didžiąja Lietuva yra neatskiriamai suaugęs, o nuo Prusijos Nemunu atskirtas. Tas kraštas geografiškai, istoriškai ir etnografiškai visuomet buvo, o juridiškai nuo Klaipėdos Konvencijos pasirašymo yra Lietuvos, Versailles Sutartimi 99 straipsny Klaipėdos Kraštas nuo Vokietijos atskirtas ir Santarvei pavestas. Vokietija visų teisių prie Klaipėdos atsisakė ir pervedė jas Santarvei. Santarvė, kurią sudarė didžiosios valstybės: Anglija, Italija, Japonija ir Prancuzija, visas Klaipėdos suverinteto teises perleido Lietuvai. Tą perleidimą užfiksavo 1924 m. gegužės mėn. 8-tą dieną Klaipėdos Konvencija. Lietuva, iš savo pusės, einant Klaipėdos Konvencija, pripažino Klaipėdos Kraštui atitinkamą autonomiją. Klaipėdos autonomija duoda klaipėdiečiams teisės savotiškai tvarkyti savyvaldybes, teismus, mokyklas, bažnyčias, viešosios sveikatos, socialės globos ir darbo dalykus, tiesioginius ir netiesioginius mokesčiu, išskiriant muitus, akcizą, monopolius ir t.t. Tačiau pilnuoju Klaipėdos Krašto savininku yra Lietuva. Lietuvos Prezidentas skiria Klaipėdos Krašto Gubernatorių. Gubernatorius kviečia iš vietos gyventojų Direktorijos Pirmininką, kuris sudaro Direktoriją ir pristato ją Klaipėdos Krašto Seimeliui patvirtinti. Klaipėdos Kraštas maždaug valdosi taip, kaip Jungtinių Amerikos Valstijų atskiros valstijos, jos turi teisę leisti įstatymus kiek liečia vidaus sutvarkymą, bet neturi teisės leisti jokių įstatymų, kurie liečia visą valstybę, arba santykius su užsieniu.

Praeitieji rinkimai į Klaipėdos Seimelį įnešė daug sensacijos ir nesąmonių. Tarp kitų sensacijų bei nesąmonių buvo vokiečių spaudos paskleistas gandas, kad rugsėjo mėn. 29-tą dieną balsavimai nulems kam Klaipėdos Kraštas priklauso, t.y. bus plebiscitas. Tas tvirtinimas arba savotiškas propagandos skleidimas buvo pagrįstas nesąmone arba bloga valia. Klaipėdos Krašte nebuvo, nėra ir negali buti jokio plebiscito. Klaipėdos Krašto priklausomybė galutinai išrišta Versailles sutartimi ir Klaipėdos Konvencija. Klaipėdos Krašto gyventojai neturi jokios teisės balsuoti kuriai valstybei tas kraštas priklauso arba turi priklausyti, taip kaip Jųs neturite teisės balsuoti kam Jusų miestas arba valstija turi priklausyti. Jeigu taip daryumet, darytumet nesąmonę arba keltumet revoliuciją. Vokietija pati Klaipėdos Krašto priklausomybės nekvestijonuoja ir kvestijonuoti negali. Vokietijos kaikurie vadai, ypatingai spauda, per prieš pereitus rinkimus buvo per daug įkaitę ir daugely vietų per smarkiai ir nesveikai ekspliodavo. Tačiau ta įkaita jau atvėsta ir reikia nenustoti vilties, kad vokiečiai įvertins lietuvių teisingą bei teisėtą nusistatymą ir supras, kad Lietuva yra nepriklausoma ir savistovė valstybė. Ji nereikalauja nieko svetimo, bet neužleidžia ir savo; ji nesikiša į kitų valstybių reikalus ir neleidžia kitų valstybių kištis į jos reikalus.

Nepriklausomos Lietuvos sostinė Vilnius yra Lenkijos neteisėtai užimtas ir valdomas, Lietuva jo nesvyruojančiai reikalauja ir tol reikalaus, kol jis bus grąžintas; Klaipėdos Kraštas yra Lietuvos, tad tik Lietuva ir jos piliečiai gali jį valdyti. Tarpe Klaipėdos ir Vilniaus klausimų jokių panašumų nėra, o skirtumai yra sekami: Klaipėdos lietuvišką kraštą Lietuva valdo teisėtai. Kaip Klaipėdos Kraštas, taip ir Vilnija, yra Lietuvos. Lietuva valdo savo Klaipėdos Kraštą, o Lenkija svetimą — Lietuvos Vilniją.

Lietuvos nusistatymai bei reikalavimai yra pagrįsti teisingumu. Lietuva nieko svetimo neieško ir nenori — ji reikalauja tiktai to, kas jai teisėtai bei žmoniškai priklauso. Lietuvos teisėtus reikalavimus yra stipriai parėmus Tautų Sąjunga, Haagos Teismas ir atskirų valstybių vadai.

Lietuvių Tauta, budama Lenkijos kruvinai nuskrausta, savo teisių nuo Vilniaus niekuomet neatsisakys; visokiais budais kovos iki tol, kol Vilnių bei Vilniją ir trečdalį Lietuvių Tautos atkovos.

Kovoti reikia ne tik vyriausybei, kariuomenei, šauliams, jaunimui ir Lietuvoje gyvenantiems žmonėms, bet visai Tautai, kur ji nebutų. Kovojant visai Tautai, dirbant vieningai, tikslas bus atsiektas — Vilnius atgautas, Tauta sujungta, nepriklausomybė apsaugota, Valstybei graži ateitis užtikrinta.

PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

Mano Įspudžiai iš Europos Kraštų ir Tėvynės Lietuvos

MANO KELIONĖ Į KELNO NIESTĄ IR VIEŠĖJIMAS

Liepos 9-tą dieną anksti rytą aš skubėjau į Gare du Nord geleginkelio stotį. Gaila man buvo skirtis su gražiuoju Paryžium, bet mano laikas buvo aprubežiuotas, prieš mane stovėjo dar ilga kelionė linkui tėvynės Lietuvos kur manęs laukė brangi mano močiutė, brolis ir sesutė. Atvykau į stotį, nusipirkau bilietą į Cologne miestą, kurį vokiečiai vadina Keln. Dabar aš važiavau į Vokietijos gražų Rhine kraštą, į to krašto sostinę Kelną.

Vos tik įlipau į vagoną, traukinio konduktorius sušuko: važiuojam! Sujudėjo traukinis, suvirpėjo mano širdis, džiaugiausi, kad aš vėl važiuoju ir neužilgio busiu Lietuvoje. Pažvelgiau per traukinio langą į žmones, kurie išlydėdami savo gimines, pažįstamus, mosuoja su nosinėmis, nejučiomis ir aš prabilau: sudiev, gražusis Paryžiau!... Gal kitos progos neturėsiu tave aplankyti.

Traukinis ėjo lėtu tempu per Gare du Nord terminų plecių kol išėjo į atvirą laisvą kelią. Pleciuje mačiau darbinius francuziškus lokomotyvus bėgiojančius, beskubančius atlikti sava pareigas ir pašitraukti iš kelio išeinantiems ir ateinantiems pasažyriniams ekspresams, tie lokomotyvų manievrai Paryžiaus didžiosios stoties pleciuje man buvo suprantami kaipo geležikeliečiui. Patiko man francuziški lokomotyvai, jų veiklos tempas ir signalizacija.

Už apie 15 minučių mes atsidurėm už Paryžiaus miesto sienų. Bet aš tebegyvenau Paryžiaus įspudžius. Su manim antros kalsos kompartmente sėdėjo apie 30 m. amžiaus žmogus, išblyškęs su juodais plaukais į viršų sušukuotais, tamsiai rudomis akimis, bet riesta trumpa nosia, jis man neatrodė į tikrąjį francuziską typą, tačiau jo apsirengimas ir kitos aplinkybės vertė mane manyti, kad jis Paryžiaus gyventojas, jis skaitė francuziską laikraštį. Tik mes du esam musų kompartmente, bet pastebėjau, kad kituose kompartmentuose veik visos vietos užimtos.

Pradėjau ir aš skaityti "Daily Mail" anglų laikraštį, kuris Europoje labai populiarus ir išsiplatinęs. Retkarčiais pažvelgdavau per traukinio langą ir gerėjausi gražiais vaizdais šiaur rytinės Prancuzijos krašto, mačiau gražius, gerai vedamus ukius, gerus javus, tobulus kelius, nedidelius ukininkų murinius namus, visur prie namų gražius gėlių darželius. Prancuzai mėgsta gėles, prancuzės taip kaip lietuvaitės turi prie namų gražius gėlių darželius. Šis kraštas atrodė turtingas, geri ukiai, gyvuliai, taipgi ir žmonės atrodę patenkinti.

Taipgi mačiau pravažiuodamas miestelius, mažesnius ir didesnius, pastebėjau juose gyvą pramonę, veikiančius industrijos centus — fabrikas. aš maniau, kad tik Paryžiuje gal ekominis krizis mažiau pasireiškęs, bet dabar matydamas provincijos žmonių gyvenimą; man atrodė, kad Prancuzijoj ekonominis gyvenimas, paviršutiniškai žiurint, kur kas geresnis negu Suvienytose Amer. Valstijose. Tačiau realybėje taip nėra. Prancuzijoj bėdų yra, tačiau santvarka tenai pavyzdingesnė negu pas mus, Amerikoje, todel ekonomiškas žmonių gyvenimas tenai geresnis. Tačiau toli gražu, kad rPancuzija neturėtų normališką ekonominę buklę. Ekonominė krizė Prancuziją lygiai palietė kaip ir kitus Europos kraštus.

Arti Belgijos Rubežiaus

Aš pastebėjau, kad mano kolega norėjo mane užkalbinti, bet nedrįso. Pagaliau artinantis Belgijos rubežiaus, kuomet traukinis sustojo, mes išėjom pasivaikščioti stoties platformoje, man stygo popierosų, nusipirkau ir rukau besižvalgydamas. Prisiartino mano kolega — bendrakeleivis ir prancuziškai užkalbino mane, paklausdamas koks laikas? Aš jam atsakiau, ir parodžiau savo laikrodėly laiką, kad jis galėtų akuratnai nustatyti savo. Tamista ne prancuzas, bene anglas esi?,—užklausė jis manęs. Ne, esu amerikonas, atsakiau aš jam. Susipažinom mudu, jo vardas buvo Franz Hinmann, tada aš supratau, kad jis ne prancuazs, nes jo pavardė vokiška.

Vėl važiuojam ir kalbames. Jis man atrodė kalbus žmogus, bet kol kas labai atsargus savo ka boje. Mes kalbėjome apie Europos kraštų padėtį, ekonomišką pasaulinį krizį ir pagaliau,— tarptautinę politiką. Aš žinodamas, kad jis vokietis, klausiau jo kokia padėtis Vokietijoj ekonominiu atžvilgiu. Labai bloga, — sakė jis, — skurdo labai daug. Tiesa, per pastarus du metu aš gyvenau Paryžiuje, daug ką pasakyti iš Vokietijos žmonių gyvenimo negaliu,—aiškino jis man.

Aš sužinojau, kad jis mokinasi aryžiuje teisių universitete ir retai Vokietiją aplanko. Inteligentiškas p. Hinmann, bet stebėjausi, kad jo kalboje nesireiškė vokiškas tempas ir charakteristika, vaizduojanti agresingą vokietį, visgi jis jurisprudencijos studentas, maniau aš sau, turėtų buti gyvas ir pozityvas, bet vėliau išsikalbėjus, patyriau, kad jis žydų kilmės, vokiečiams —hitleristams nepalankus, tik sykį į metus vyksta į Kelną aplankyti savo tėvus.

Norėdamas aš jo paklausti, pasiteirauti iš jo žinių iš politiško gyvenimo Vokietijoj, aš daviau jam suprasti, kad mano nuomonė ir pažiuros į Hitlerio politiką yra neigiama. Kalbėjomes mudu laisviau, kuomet vienas kitą geriau pažinome. Jis man aiškino hitleristų šėlimą, persekiojimą žydų ir kitų antihitleristų. Vokietija dabar tai ne tas kraštas kokiu jis buvo seniau, — kalbėjo mano kolega. Hitleris žiaurus ir fanatiškai nusiteikęs savo vykdomoj politikoj. Juk aš galėjau Vokietijoje tarptautinių teisių mokytis, tenai yra geros mokyklos, bet man žydiškos kilmės žmogui Vokietijos universitete vietos nebuvo. O Paryžiuje brangiau man kainuoja mokslas, gerai, kad turiu dėdę Amerikoje, kuris teikia man pagelbą, — skundėsi žydelis.

Ar manai Tamista, kad Hitleris ilgai viešpataus Vokietijoje? Ar jo valdymas duos ką gero tai šaliai? — paklausiau aš jo.

— Sunku pasakyti kaip ilgai Hitleris valdys, bet žinau, kad jo valdymas Vokietijai nebus naudingas. Hitleris ankščiau ar vėliau susidurs su didesnės kovos problemomis, — aiškino p. Hinmannas.

Man iš šalies bežiurinčiam,— kalbėjau aš,—atrodo, kad Hitleris turi daug pasekėjų, kad jis populiariškiausias iš visų vokiečių vėliausiais laikais buvusių vadu.

—Taip, jaunoji gentkartė, visi karingi vokiečiai ir turčių luomas, labiausia fabrikantai, remia Hitlerio politiką,—aiškino p. Hinmann,— bet yra ir daug preišingų žmonių, demokratinio nusistatymo vokiečiai nekenčia Hitlerio.

Ar Tamista manai, kad Hitleris rengiasi prie "didingų" karo žygių? Ar tiesa, kad vokiečiai nori pagrobti Austriją ir Pabaltijo kraštus, (aš klausiau delto, kad man žingeidu buvo patirti jo nuomonė, žinojau, kad jis seka vokiečių ir prancuzų spaudą, supranta Europos tarptautinę politiką).

—Taip, Tamista, neabejoju; Hitleris laukia progos naujam karui del taip sakant išlyginimo Vokietijos rubežiaus, — atsakė jis. Bet dėja, Hitleris kol kas dar nėra pilnai pasirengęs kariauti, tačiau skubotai rengiasi, —aiškino jis. Austrijos užpuolimas kol kas Hitleriui negalimas, nes už Austriją užstoja užstoja Italija ir Prancuzija. Gi kaslink Pabaltijo kraštų, tenai Rusija juos budi, Prancuzija ir Anglija mažiau domės kreipia į Pabaltijo kraštų likimo klausimą, vienok galiu pasakyti, kad prancuzai bijodami vokiečių, yra daugumoje priešingi vokiečių bile kokiai ekspansijai, tad nenuostabu, kad Prancuzija palaiko artimus ryšius su Rusija. Šitos sąlygos sudaro Hitlerio kariškiems planams kliutis.

Belgijos Krašte Karo Relikai Tebėra Matomi

Pakeliuje iš Paryžiaus į Kelną važiuojant, teko mums pervažiuoti mažą sklypelį Belgijos teritorijos. Šitas sklypas belgų krašto tarsi uodega randasi tarpe Prancuzijos teritorijos, tai tas pats kampelis kur 1914 m. galingos Kaizerio devizijos kariuomenės maršuodamos ant Prancuzijos iš šiaurytinės pusės įsiveržė į belgų kraštą, kuris buvo neutralus; sulaužė belgų netralitetą, bet susidurė su Belgijos maža, tačiau heroiška kariuomene, kur vokiečiai buvo sulaikyti arti mėnesio laiko ties belgų tvirtovėmis, Liege ir Nemour miestų, tokiu budu, Vokietijos karo vadovybės karinė stratega nepavyko, prancuzų ir anglų kariuomenės suspėjo ateiti belgams į pagelbą ir vokiečiams kelias tapo pastotas į Paryžių.

Veik visa Belgija buvo vokiečių užimta, jos kraštas tapo karo lauku, jos tvirtavietės ir miestai sugriauti bei sudeginti. Tas Vokietijos karo žygis, sulaužymas Belgijos neutraliteto iššaukė didelį pasipiktinimą pasaulio visuomenėj, pasmerkimas vokiečių ir simpatija Belgijai buvo reiškiama. Važiuojant per dalį Belgijos, miestus Liege ir Nemour, p. Franz Hinmann rodė man karo mušių vietas, aš mačiau pasaulinio karo liekanas, — relikas, ypač kapus kur palaidoti karo laiku žuvę kariai, mačiau cementines sienas vokiečių apkasų ir didžiulių jų kanuolių platformas Liege ir Nemour miestų apielinkėse. Tos karo laikų kovų liekanos tebėra dar neišlygintos, nepanaikintos, tačiau belgų kraštas atsinaujinęs, miestai atstatyti atrodo kad ten jokio karo nebuvo. Gražus ir turtingas šis belgų krašto kampelis.

Greitai mes šį belgų krašto kampelį pervažiavom ir vėl atsidurėm prancuzų krašte. Belgai patikrino musų pasportus traukiniu einant per jųjų kraštą — sutiko jie mus, palydėjo ir paliko, o mes važiavom linkui Vokietijos sienos, neužilgio pasiekėm miestelį Achen, kur buvo prancuzu-vokiečių rubežiaus muitinė. Čia mųs traukinis išbuvo 50 minučiu kol vokiečių pasienio valdininkai patikrino musų pasportus, peržiurėjo bagažą, atliko visus formalumus. Ir krėtė jie viską atydžiai, man su jais buvo nelengva susikalbėti, bet dėka, mano kolegai, kuris pusėtinai gerai angliškai kalba, taipgi gimęs ir augęs Vo-

PRAŠOM I TALKĄ

Visus savo skaitytojus ir bendradarbius užprašome į talką del išplatinimo Amerikos Lietuvio. Mes neišgalim samdyt žmogų, kuris važinėtų po lietuvių kolonijas ir rinktų Amerikos Lietuviui skaitytojus, bet mes išgalim į kiekvieno lietuvio namus pasiųst uždyką porą Amerikos Lietuvio numerių del pamatymo. O kad tai padaryt, mums reikia adresų tų lietuvių kurie dar neskaito Amerikos Lietuvio.

Todel prašome visus savo skaitytojus ateit mums į talką. Mes prašome jųs prisiųst mums NAUJŲ ADRESŲ, o gavę adresų, pasiųsim po keletą pavyzdinių Amerikos Lietuvio numerių pamatymui.

Už jusų pasidarbavimą tariame širdingai ačui. O su pabaiga šio mėnesio jau turėsime 1936 metų sieninius kalendorius gatavus, kuriuos gaus dovanai kiekvienas musų skaitytojas.

Amerikos Lietuvio Adm.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiuri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo DR. S. BIEŽIS, gydytojas ir chirurgas, Chicago

KUOMET PRADĖTI VARTOTI ŠEPETUKĄ

Rudens gražiam povakary, Jonas Negalius, sėdėdamas prie atviro lango, leisdamas iš pypkės kamuoliais dumus, per lango sytelį ir tėmydamas kol juos vėjas išsklaido oro erdvėje. Štai, kur buvus, kus nebuvus ir Onytė atsirado šale jo, ir staiga sušuko:

— Jonai, ar žinai, kad musų Jonukui jau 18 mėnesių? Onytė tik pajuto, kad ji apspiauta ant veido. Ji pagriebus žiurkštą pradėjo šluostyis ir benorėjo pradėti bartis ant Jono, kaip šis pagriebęs ją į glėbį ėmė ją bučiuoti, atsiprašydamas, girdi labai mane išgąsdinai kuomet staigiai prakalbinai, nes aš buvau taip užsimąstęs betėmydamas nykstančius dumus ore.

Onytė — Na, tai nieko, bet kam tau reikėjo spiauti man ant veido?

Jonas — Oi, širduk, tai vis iš papratimo...

Onytė — Kaip tai iš papratimo?

Jonas — Taigi, matai, kuo met aš mažas buvau, tai mane mama, girdi, kuomet išsigąsti, tai tuojau reikia spiauti. Tą aš dabar ir kartoju, kartais nejučiomis.

Onytė — Taigi, Jonai, tau jau laikas butų tuos senus papročius-prietarus pamesti, ar ne?....

Jonas nieko į tai neatsakęs, užvedė kitą kalbą. Į musų sunų pažiurėjus, atrodo, kad jis yra daugiau negu dviejų metų, ar ne? Vienok nuo jo gimimo dar nėra nė dviejų metų. Kuomet sveiki laikas greit bėga.

Onytė — Eik jau eik, Jonukas jau metų ir pusės. Aš vakar žiurėjau, akiniai dantukai jau dygsta.

Jonas — Tai jau bus bene visi dantys?

Onytė — O ne, dar kruminių truksta. Žinai ką. Jonai, mudu su suneliu ve ką darysim — Jonuko vardo dienoj, birželio 24, padarysim atsiminimus, tai yra, reikės nueiti pas dantų gydytoją tą savaitę. O antrą kartą gruodžio mėnesy, jojo gimimo dienoje. Ir tai lengva bus atsiminti — kuomet lauksime vardadienio ir gimtadienio. Jonas pridurė: "teisybė, tai ir bus kaip gydytojai reikalauja, kad reikia dantistą matyti du kartu į metus. Kiba ir man reikės t o k į prisižadėjimą padaryti...

Onytė — Aš visai nejuokauju... Bet žiurėk, kad nors retkarčiais nueitum pas gydytoją ir išvalytum s a v o dantis, nes tavo parudijusių dantų aš nebučiuosiu, paslėpdama savo šypseną, nužingsniavo į virtuvę.

Jonas, beveik rimtai pagalvojo ir ant rytojaus abu su Jonuku nuėjo pas dantistą. Dantistas išvalė Jonui dantis ir jis buvo besirengiąs eit namo, bet sunus, matęs, kad tėvas sėdėjo gražioje kėdėje, pradėjo teirautis kodel jis negali ten atsisėst. Tėvas aiškino, kad jis dar per jaunas. Bet gydytojas pradėjo aiškinti, kad visai ne, ir tuojau mažą Jonuką pasisodino į kedę ir vaiką paprašius parodyti dantukus, jis su pasitenkinimu klausė. Gydytojas gerėjo-klausė. Gydytojas gerėjosi, kad vaikas turi gražius dantis. Tėvas pradėjo pasakoti, kad motina atydžiai ir atsargiai kas dien po porą kartų, su skurliu, pasmirkius į boroksą (borox) skiedinį išvalo dantis. Gydytojas pastebėjo, kad jau laikas pradėti vartoti šepetuką, bet tik turi buti minkštas, kad nesužeisti smegenų. Jonas užklausė, kokį turėtų vartoti šepetuką, kad nesužeisti smegenų. Jonas užklausė, kokį turėtų vartoti "tooth paste" del sunaus. Gydytojas atsakė, kad dar jam nereikia "tooth paste".

Tėvas su sunum dulino namo linksmi, kad patenkinsią motiną, taipgi patenkintas sunaus sveikata ir gavęs iš gydytojo g e r ų patarimų kaslink sunaus dantukų.

---

kietijoj, jis vokiškai kalba kaip aš lietuviškai, tatai jis man perkalbėjo ir tokiu budu išvengiau daug nemalonumų su vokiečių muitinės viršininkais.

Artėjom Prie Kelno

Mano bendrakeleivis Franz Hinmann užkvietė mane pas savo namiškius į svečius, jis man pažadėjo aprodyti Kelno miestą ir jo žymesnes įstaigas. Bet jam pažadėti tikrai negalėjau, aiškinau, kad gal man teks viešėti pas Franz Rasquin, kuriam vežu iš Amerikos nuo jo sesutės dovanas, jis manęs be abejonės laukia. Pareiškiau, kad jei turėsiu progą, tai aplankysiu jį pas jo namiškius. Šitaip mes persiskyrėm atvykę į Kelno (Cologne) miestą.

Aš apsistojau Hotel Dom prie gražiosios Kelno Katedros, pačiam miesto centre. Malonu man buvo tas, kad viešbučio vedėjai mane mandagiai ir maloniai sutiko, jie buvo nusiteikę, sveikino mane angliškai. Vokietis greitai amerikoną ir angla atskiria nuo kitų keleivių. Puiku! Aš stebėjausi vokiečiu gabumu ir mokėjimu angliškai kalbėti, anglų kalba vokiečiams nesvetima ne tik Kelne bet ir kitur kur tik man teko buti Vokietijoj. Viešbutis puošnus, nestinga jame liuksuso ir moderniškumo, sanitariškumas, tai geriausias vokiečių pavyzdys; šiuo atžvilgiu vokiečiai stovi aukščiau už kitų Europos kraštų žmones.

Kadangi traukiny pietus valgiau, tatai nebuvau alkanas. Man rupėjo kogreičiau susitikti su p. Franz Rasquin ir įteikti jam jo sesutės dovanas. Telefonuoju aš jam iš viešbučio, neužilgio jis pribuvo, susipažinom ir stebėjausi aš jo malonumu, jam aš buvau tarsi jo giminaitis. Jis laiko daug neturėjo, bet nuėjom į atvirą ore bufetą Viešbučio darželį, kuriame randasi restoranas ir vadinamas "Beer Garden", tenai išgėrėme po trejetą stiklų alučio, papasakojau aš jam apie jo sesutės gyvenimą Amerikoje. Vakare buvau pas p. Rasquin pietauti, — vakarienės valgyti ir su jo šeima susipažinti. Buvau svečias vokiečių šeimoje, vaišino jie mane. Bet dėja, ponia Rasquin buvo išvežta į Senatoriją, kuri ji gydėsi Bad Ems senatorijoj, šiomis dienomis patyriau, kad ji yra jau mirus, paliko vyrą ir šeimą, tris sunus ir dukrelę, dentistę.

Nors pačios šeimininkės nebuvo, bet p-lė Rachel Rasquin, dar jauna, apie 22 metų amžiaus mergina, iš profesijos dentistė, tačiau vaidino puikią šeimininkę. Jos vyresnysis brolis Eric Rasquin tarnauja Vokietijos laivyne kaipo leitenantas, du jaunesni broliukai dar lanko mokyklą. Senis p. Rasquin pusėtinai gerai kalba angliškai, nes kitados gyveno Londone, bet kiti šeimos nariai kalba tik vokiškai ir prancuziškai, tatai man buvo sunku su jais susikalbėti, bet p. Rasquin pasitarnavo man už perkalbėtoją.

Kelno Kabaretas ir šimtai Vokiečių Jame

Po vakarienės, mano pažįstamieji pažadėjo supažindinti mane su jų miestu Keln; automobiliu, amerikonišku forduku, gerokai jau nublukusiu mes važinėjomės, apžiurinėjome Kelno miestą. Gražu jame ypač nakties metu, Kelne elektros šviesų iliuminacija labai reiškiasi, panaši į musų miestuose vartojamą iliuminaciją. Graži Rhine upė teka per Kelno miestą, patiko man Keln miestas, mačiau jo senąją dalį, siauras senoviškas gatves ir moderišką centrą. Keln miestas buvo visuomet turtingas, bet pokariniais metais subiednėjo, jame skurdo dabar nemažai yra — aiškino man mano kolegos kelniečiai.

Apžiurėję miestą, padėję forduką į garažą, pusiau dešimtos nuėjom į Kelno didžiulį kabaretą — kavinę, bet man ta kavinė atrodė labiau "beer garden" negu kabaretas. Tiesa, tvarka ir atmosfera jame kabaretiška, yra didelė scena, tenai vaidinimas buna, griežia gera orkestra, visur stalai ir krėslai, apie 500 vokiečių susirinkę linksminas, geria alutį, valgo.

Vodeviliuje komedijos vaidinimas neblogas, bet nesuprantant vokiečių kalbos, mažai ką aš patyriau, tačiau patiko man vaidinimas, patiko ir bendra nuotaika. Tarpe trumpų aktų pertraukose mes šokome vokišką polką ir valcą, vokiečiai valcus mėgsta. Mudu su p-le Rasquin tikrai smagiai jautėmės, ligi antros valandos ryte mes tenai linksminomės, senis Rasquin taipgi jautėsi gerai, nes jis pritraukė užtektinai alučio. O kaip vokiečiai alų geria!.. Bet alus geras, geresnis negu kur kitur. Rhine krašte ir vynas geras, daug vyno čia išgeriama, vynas populiarizuojamas Kelne, gėriau ir aš jį skaniai.

Kelne aš gavau patirti pirmuosius įspudžius Vokietijoj. Pamėgau vokiečius, aš jaučiausi jų draugijoj labai laisvas, bet dėja, apie politiką kalbėti viešose įstaigose mažai kas drįsta. Politikos atžvilgiu kalbėjau su p. Rasquin tiktai jo namuose, patyriau labai daug aš iš jo pasakojimų apie Hitlerišką Vokietiją. Jis pats mažai įvertinimų Adolfui Hitleriui teikia, bet jo vyresnysis sunus — aiškino jis man — hitleristas. Gi p-lė Rasquin, kaipo moteris, mažai politikoje domisi, bet ji man pareiškė, kad Hitleris jai patinka kaipo žmogus su nusistatymu, kaipo vyras su ambicija, tačiau ji nesigerėja jo taktika ir karingumu, karą ji labai smerkia. Todel tyrinėjant jos nuomonę, išeina, kad Vokietijai butų geriau jei jos vadas butų taikos šalininkas.

Kitą dieną, pusiau ketvirtos, aš išvykau į Berliną. Bet pirm išvažiavimo dar aplankiau keletą Kelno miesto žymesnių vietų, gražiąją Kelno Katedrą, kuri bene bus vienintėlė tokia palikus visoj Europoj. Žavėjo mane jos graži gotiška architektura, tai gražus namas. Viduje jos ir iš lauko žiurint visur matai žmogus neapsakomą grožybę gotiškos statybos stilių. Tai kelniečių žemčiugas.

Atsisveikinęs su pažįstamais, iškeliavau į Berliną 10 dieną liepos. Džiaugiausi savo pirmaisiais įspudžiais Europoje. Patiko man Europa ir aplankyti, pamatyti didmiesčiai ir provincijos, miesteliai, gražus Rhine kraštas. Norėjau ilgiau but Kelne, bet laiko liko mažai, Berlynas mane viliojo, skubėjau Lietuvon pas namiškius.

(Bus daugiau)

RASTA VEL SVARBIŲ SENOSIOS LIETUVOS LIEKANŲ

Lietuvos senovės tyrinėjimo intensyvus darbas buvo pradėtas tik nepriklausomybę atgavus. Pasirodė, kad esama senovei pažinti labai daug medžiagos. Senkapiai, piliakalniai, pilių liekanos — viskas buvo neištirta. Dabar Lietuvos senovės tyrinėtojai dirba net išsijuosę.

Skaitytojai jau buvo supažindinti su Apuolės, Impilties, Velykuškių piliakalnių tyrinėjimais. Yra girdėję ir apie senosios Lietuvos tvirtoves, pilis. Pasirodo, kad tų pilių buta daug daugiau, negu ligšiol buvo manoma. Šiomis štai dienomis rasta nauja pilis, ir tai įrodo, kad ankščiau pareikštas tvirtinimas yra visai teisingas.

Ši naujoji pilis užtikta ant Nemuno kranto, Kačergynės miške, bekasant žvyrą. Giliai žemėje buvo rasta muro siena ir laiptai. Siena yra metro storumo, sumuryta iš didelių raudonų plytų su kalkėmis. Iš visko pamatyti, kad tai buta stipraus pastato, pilies, kurioje senosios Lietuvos šios vietos gyventojai atremdinėjo kryžiuočių puolimus. Pastebėtina, kad apie tai, jog Kačergynėje buta pilies, ligi šiol niekas net nesapnavo ir radinys nustebino visus Lietuvos senovės tyrinėtojus. Dabar ši vieta yra saugojama. Pilies liekanos smulkiau ištirtos bus sekančiais metais.

Šiomis Dienomis Buvo Surasta ir Seniausia Perkuno Stovyla

Senovės lietuviai turėjo dievų keletą, kurių vyriausias buvo Perkunas. Jį laikė pasaulio viešpačiu ir jam meldėsi. Senovės tyrinėtojai ieškojo šio dievo stovylų, nes yra žinių, kad musų protėviai jų turėjo. Ligi šiol tačiau nė ką tepavyko surasti. Tai del to, kad platinant Lietuvoje krikščionybę, visos senojo lietuvių tikėjimo liekanos buvo negailestingai sunaikintos.

Suprantama tad, kad žinia, jog yra rasta Perkuno stovyla, nepaprastai sudomino mokslininkus. Stovylą r a d o Ymbrado valsčiaus, Saveikių pradžios mokyklos mokytojas Urbonas. Stovyla yra 35 centimetrų aukštumo. Ji vaizduoja Perkuną sėdinti ir laikantį rankoje vilyčią, iš kurios eina žaibai. Manoma, kad ji yra padaryta daugiau kaip prieš 1000 metų.

Pagaliau netikėtai yra užtikti ir kažkokie Požemiai Kaune

Prieš kelias dienas Kaune, prie dvasinės seminarijos namų buvo pradėti statyti Metropolijos arkivyskupo rumai. Bekasant žemes užtikta kažin kokių paslaptingų skliautų ir murinių namų pamatų. Nepaprastas sienų storumas liudija, kad tai e s a m a vietovės, kur prieš 500-600 metų buvo kažin kokie pastatai. Prie šių sienų rasta žmonių kaulų ir keli pinigai iš XVII-XVIII amž. Taip pat aptikta įvairių koklių likučių, plytų ir t.t. Iš tų daiktų kai kas daro išvadą, kad šioje vietoje galėjo buti palaiduota maro epidemijos metu mirusieji žmonės. Tačiau paskutiniu laiku toje vietoje vienas iš darbininkų atrado žmogaus kojos kaulus su apkalta geležimi, o netoliese buvo aptikta briedžio ragas, apie maišas medinių anglių, gyvulių kaulų ir kitokių senienų. Be to, atrasta ir skliautai vedą į kažin kokį požemį. Taigi iš šitų davinių galima daryti ir kitų išvadų. Visai galimas daiktas, kad tai buta Kęstučio — Vytauto laikų, o gal dar ir ankstesnių laikų kalėjime, kur lietuviai laikė sugautus kryžuočius.

Šiuos požemius pradėjo tirti senovės žinovai ir jų pastangomis paslaptys gal but bus išaiškintos.

Tuo tarpu Lietuvoje jau vėlyvas ruduo. Piliakalnių ir istorinių vietų tyrinėjimas jau nebėra įmanomas. Senovės tyrinėtojai ruošiasi ateinančių metų darbui. Senovės tyrinėjimų sekančiais metais manoma pravesti labai plačiu mastu. Tenka manyti, kad ateinančiais metais susilauksime daug ko įdomaus. — Tsb.

PRALEISKITE ILGUS RUDENS IR ŽIEMOS VAKARUS NAUDINGAI - SKAITYDAMI ŠIĄS ĮDOMIAS KNYGAS PRISIŲSTAS KA TIK IŠ LIETUVOS

Vaikų Auklėjimo Vadovėlis Motinoms	35c
Aukso Knygelė, Apie Mandagumą Vyrams	35c
Paskaitykim, apsakymėlių rinkinys	50c
Pasakojimai Iš Gyvulių Gyvenimo	$1.00
Laiškai Busimąjai Sužadėtiniai	75c
Dramblys Karis, (Mukerdži)	$1.00
Šešėlių žmonės, Sacchetti	50c
Meilės Prakeiktos Sielos	75c
Špionažo Paslaptys, (1914 — 1918 m.)	75c
Mokslo Pasakos Ir Pasakojimai	$1.00
Pirmieji žmonės Mėnulyje	$1.40
Juros Vilkai, 2 Tomai	$1.50
Aistrų Kova	50c
Snaudžiantis Milžinas	$1.40
Paslaptingas Radinys, Nikas Karteris, 63 pusl. knygelė	35c
Rudolfo Valentino Gyvenimas, E. Ramond	50c
Kaip Apsisaugoti Nuo Ligų, Dr. E. M. Geravičius	50c
Į Aukso Šalį, Joseph Spillman, S. J.	50c
Pilsudskis, Aldanavo	50c
Žydų Rinktinės Apysakos, Vertimai	$1.00
Dubrovskis, Puškino	50c
Mėlynoji Ranka, E. Wallace	$1.00
Zuzi Soka, A. Narkevičius	$1.00
Durys Su Septyniais Užraktais, E. Wallace	$1.00
Dvasios ir žmonės, Z. Lagerloff	50c
Raudonasis Ratas, Edgar Wallace	75c
Šarunas, B. Sruoga	45c
Žaliasis Miestas, P. Mašioto vertimas	60c
Juodoji Knyga	$1.00
Šventoji Gėlė, J. Kazėno vertimas	$1.00
Canterville Vaiduoklis, J. Jablonskio vertimas	35c
Saulės Sunus, J. London	50c
Nepaprasti Nuotikiai Arsenijaus Lupino Auksinis Trikampis	50c
Vagis Džentelmenas A. Lupenas	75c
Esmaičio Sakalėlis, 1928 m. laida	$1.00
Esmaičio Sakalėlis, 1929 m. laida	$1.25
Spindulėlis, Skaitymai mokiniams	75c
Negyvoji Gamta — Oras — Vanduo — žemė	35c
Arsenijus Lupenas Prieš Sherloką Holmes	75c
Pamokslai Idėjos Broliams	25c

NAUJI TEATRU VEIKALAI

1. Šėtono Karalystė, P. Vladimirovas, Dviejų Vaizdų Pasaulinė Tragedija	50c
2. Perkunija, A. Ostrovskio — Penkių Veiksmų Drama	50c
3. Tėviškė, 3 Veiksmų Tragedija, A. K. Puidos vertimas	50c
4. Dramos, A. K. Puida	$1.00
5. Mano Taurė, P. Vaičiunas	50c
6. Potašas ir Perlamutras	50c

Kreipkitės

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

A. Niemojevskis

Dvi Kartos

Vertė Arėjas Vitkauskas

Užtekėjo mėnulis danguje, nuvargęs, nukankintas. Mėlyname jo veide giliose orbitose gyvybė užgeso, raukšlėmis išvagotas jo jaunas veidas. Mato jis iš tolo savo motiną žemę, kreipia į ją savo nukankintą veidą, ir iš jo krutinės gilumos veržiasi skundas:

— Nei gyventi, nei mirti!

Pamatė jį žemė. Raukšlių išraustas jos veidas apsidengia liudesio debesimis, juros pakyla nuo gailesčio ir skausmo. Bet štai tarp debesų jos veide pasirodo tamsus debesys, kuriuose žybčioja piktumas. Ir pasigirsta kurčias murmėjimas:

— Gyvenk, arba mirk! Kam kankini tu mane savo skundais? žiurėk!.. Kiek amžių jau praėjo, o manyje dega dar šventa ugnis, mano prieglaudoje užsimezga tukstančiai naujų esybių, kyla juros, ošia girios, žaliuoja pievos! O tu su tuštuma širdyje, su menkyste krutinėje duluoji prieš mano akis, kaip matymas, kaip gyvas lavonas.

Į dangų išplaukia žvaigždės, žiba kibirkštimis, spindėdamos ryškiomis gyvybės spalvomis. žiuri jos į žiauriai priekaištaujančią žemę, į nukankintą mėnulį, supa dangaus skliautus, nustebintos išvaizdos klaidžiojančio lavono. Įžengia jos į paukščių kelią ir šiurkščiai, žiauriai žiuri iš ten...

O mėnulis, nukankintas, išblyškęs, juda, toliau paskui žemę, ir tylus, vos girdimas šnibždesys nutruksta nuo jo lupų:

— Nei gyvent, nei mirt!..

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Kas Dedasi Lietuvoje

Jau Veikia Antrasis Lietuvos Cukraus Fabrikas

Šį rudenį, Paventy ties Kuršėnais, atidarytas antras cukraus fabrikas. Į atidarymo iškilmes buvo atvažiavę žemės ukio ministeris p. St. Putvinskis, valstybės kontrolierius p. K. Šakėnis, b-vės "Lietuvos Cukrus" valdybos nariai, Šiaulių apskrities administracijos spaudos atstovai ir apie 200 svečių, kurių tarpe buvo keliasdešimts apylinkės ukininkų — cukrinių runkelių augintojų.

Fabriką atidarė žemės ukio ministeris Putvinskis, pašventinimo apeigas atliko Kuršėnų kaunauninkas kun. Dambrauskas. Atidarydamas fabrika, p. ministeris pažymėjo, kad fabrikas turės didelės ekonominės reikšmės šiaurės Lietuvai, o ypatingai Žemaitijai ir Klaipėdos kraštui: suteiks uždarbio ukininkams ir darbininkams, duos pašaro gyvuliams ir tuo prisidės prie pieno ukio kėlimo ir t. t. Baigdamas savo kalbą, p. ministeris išreiškė viltį, kad žemaičių ukininkai šio fabriko pastatymą tinkamai įvertins ir išnaudos jo teikiamus galimumus.

Fabrikas įrengtas labai gražiai ir moderniškai. Jo statyba prasidėjo š. m. kovo mėnesio pabaigoje, ir buvo baigta rugsėjo mėn. paskutinėmis dienomis. Prie statybos dirbo vidutiniškai apie 1000 darbininkų, kurie uždirbdavo 4-4.50 ct. dienai. Fabrikos statybos darbus atliko rangovai broliai Ilgovskiai, kurie per varžytines pasiulė žymiai mažesnę kainą, negu kitos varžytinėse dalyvavusios firmos. Fabriko vidaus įrengimus pastatė garsi čekoslovakų firma "Skoda", kuri įrengė ir Mariampolės cukraus fabriką.

Pavenčio cukraus fabrikas užima 46 hektarų plotą. Trobesiais užstatyta 4 hektarai. Visų pastatų kubatura — 120.000 kub. metrų. Statybai buvo sunaudota 3.000.000 plytų, 30.000 kub. metrų žvyro ir 30.000 maišų cemento. Nuo Pavenčio stoties iki fabriko nutiesta 4 linijų geležinkelio šaka. Pažymėtina, kad fabriko kaminas turi 91 metrą aukščio, tai yra aukščiausias kaminas Didž. Lietuvoje. (Aukštesnis yra tik Klaipėdos Celuliožės fabriko kaminas).

Fabriko pastatymas ir įrengimas kaštavo per 5.000.000 litų. Už fabriko įrengimą čekoslovakams mokėsime ne pinigais, bet musų žemės ukio produktais, kurių 60% buvo sunkiai realizuojami.

Pavenčio cukraus fabrikas erdvesnis ir moderniškiau įrengtas negu Mariampolės fabrikas. Ir cukraus runkelių jis daugiau galės perdirbti, vidutiniškai apie 800 tonų (50 vagonų) per parą. Prie fabriko visą sezoną, apie 3 mėnesius, turės darbo apie 500 darbininkų. Fabrike gavo darbo didelis skaičius Šiaulių miesto bedarbių. Todel šio fabriko pastatymas turi didelės reikšmės ne tik ukininkams bet ir darbininkams. Kasmet vietos darbininkai sunkiausiu laiku, t. y. žiemą, turės darbą ir ne blogą atlyginimą. Nenuostabu, tad, kad nauju fabriko pastatymu darbininkai džiaugiasi ir už tai yra labai dėkingi.

Fabriko atidarymo dieną jau buvo atgabenta 1.500 tonų runkelių. Fabrikui paleisti šio kiekic yra permaža. Numatyta, kad fabrikas bus paleistas ateinančios savaitės pradžioj, kaip bus pristatyta daugiau cukrinių runkelių.

Kaip Vaitkus Rinko Aukas Vilniui

Visas Kaunas, spalių 9-tą d., kaip ir kiekvienais metais, apsidengė gėdulingomis vėliavomis. Kiekvienas Lietuvos pilietis, kokių jis bebutų politinių įsitikinimų, tą dieną susikaupia, ryškiau ir skaudžiaus prisimena, kad lenkai sulaužė Suvalkų sutartį, pagrobė Lietuvos sostinę Vilnių.

Kauno gatvėse buvo pilna žmonių. Lygiai 12 pasigirdo šuvis signalas susikaupimo minutei. Ties Pieno centru, vidury Laisvės alėjos, susidarė didelis žmonių burys. Visai juodais rubais, pasirodė, stovi ir musų didviris lakunas Vaitkus, ponia Zaunienė, Sąvanorių sąjungos pirmininkas adv. Gužas, ir šiaip jau apie 100 Kauno intelegentų, darbininkų prekybininkų. — Sensacija, — Lakunas Vaitkus renka aukas pavergtam Vilniui.

Ir ištikrųjų, susikaupimo minutei praėjus, Vaitkus ir p. Zaunienė, su karbonkom ir atitinkamais ženkleliais, nuėjo Įgulos bažnyčios linkui, o juos, kaip paprastai, nusekė didelis burys kauniečių.

— Aukokit ponai, — prieina prie literatų burelio p. Zaunienė su Vaitkum.

Įmeta kas ką turi mažuose kešeniukuose. Vaitkus mandagiai kiekvienam padėkuoja ir eina toliau. Norinčių aukuoti daug, bet jie negali prisigrusti per sekiojančius paskui lakuną Vaitkų.

— Ar negalima butų policiją pašaukti, — nervinas du vyriškiai ties Konradu stovėdami — norėtum žmogus į Vaitkaus "karbonką" ką nors įmesti, o čia kaip prie popiežiaus sunku prisigrusti.

Senmieščio kailių prekybininko žmona pučia namo. Ant jos pilko kostiumo vienas ženklelis jau prisegtas. Kažkaip laimingai pasitaiko, kad Vaitkus su p. Zauniene su ja susiduria akis į akį.

— Aukuokit pavergtam Vilniui.

— Ponai, "vied ja užė imieju."

— Juk čia lakunas Vaitkus, — šuktelėja žurnalistas Uždavinys.

Kailių pirklio žmona nurausta ilgai žiuri lakunui į veidą ir pagaliau, tarytum tik dabar supratus koks reikalas, išsitraukia iš ridikiulio du litus, meta į korbonką —

— Ui, jeigu tai teisingas Vaitkus, tai pažaluista prikabinkit man iš karto du ženkliukus.

Aukų rinkėjai grįžta atgal. Ties paštu jau iš tolo dviračiu matyti atdumia kažkoks geležinkelietis. O vaikai šaukia: Vaitkus. Vaitkus. Geležinkelietis pasuka dviratį į visą minią, nušoka ir, nors ant krutinės turi jau prisegtus 2 ženkliukus, bet prašo dar vieno. Vaitkus linkteli galva, padėkuoja ir jau nori eiti toliau bet, bet geležinkelietis — nepesčias. Jis atkiša savo didžiulę ranką, su Vaitkum pasisveikina, ir sako:

— Jųs fain vyras, tik jau iš Lietuvos neišvažiuokit.

Tik po antros valandos dienos Vaitkus rinkliavą baigė. Kiek toj karbonkoj buvo suringta pinigų, sunku tuo tarpu pasakyti, bet musų maloniosios ponios taip rinkliavą apibudino:

— Karbonka buvo pilna, o su kaupu pririnkti negalima, nes ji dengta ir užrakinta. Savo rinkliava musų didvyris Vaitkus Kauniečiams padarė labai gražaus įspudžio ir, be abejo, pabrėžė savo įsitikinimą Vilniaus klausimu. Tsb.

AMERIKOS LIETUVIO

SIENINIAI KALENDORIAI

Jau Parengti Spaudon

Todel laikas pasinaujint savo prenumeratą už Amerikos Lietuvį, kad žinotumem kiek kalendorių spausdint.

Visi tie, kurie dabar pasinaujins savo prenumeratą, gaus labai gražų SIENINĮ KALENDORIŲ su tautiškomis ir katalikiškomis šventėmis DOVANAI.

Todel neatideliokite laiko, bet pasinaujinkit šiandien, neatsižvelgiant ar jusų prenumerata pasibaigus ar ne, jei jusų prenumerata dar nepasibaigus, ji bus pratęsta iki galo.

Am. Lietuvio prenumerata $1.50 metams

Adresuokite:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St. Worcester, Mass.

Klaipėdos Krašto Seimelis–Lietuviai Turės 5 atstovus, o vokietininkai – 24

Įvykusių rugsėjo mėn. 29-30 d. rinkimų į Klaipėdos krašto seimelį rezultatai tik dabar paaiškėjo. Mat, daug laiko atėmė balsų tikrinimas ir skaitymas, nes kaip žinoma, buvo renkama nauja tvarka. Šį kartą buvo renkama ne partijomis ir sąrašais, o atskirais asmenimis. Kadangi seimelio atstovų skaičius yra 29, tai kiekvienas rinkikas turėjo į balsuojamąjį voką įdėti 29 korteles su jo pageidaujamų kandidatų vardais. Iš viso buvo išstatyta 187 kandidatai, iš kurių rinkikai turėjo pasirinkti sau tinkamus 29. Iš viso teisėtų rinkikų krašte buvo nustatyta 74.942, o balsavo 68.641, arba 91%. Tai yra labai didelis nuošimtis, vaizdžiairodąs, kaip smarkiai buvo varoma agitacija, kad visi eitų balsuoti. Juk vokietininkai suvežė balsuoti net visus "lozorius" kurie del ligų patys ateiti nepajėgė...

Buvo paduota daugiau kaip 1.900.000 kortelių su kandidatų vardais, kurias reikėjo sutvarkyti ir suskaityti. Tai buvo ne lengvas ir negreitas darbas. Todel tad rinkimų rezultatai ir galėjo paaiškėti tik po keliolikos dienų. Lietuvių sąrašai gavo išdieną. Lietuvių sąrašai gavo išviso 364.081 balsą; kurie taip pasiskirstė: lietuvių visuomenės sąjunga gavo 140.871 balsą ir turės seimely du atstovus, laukininkų centras — 80.450 balsų — 1 atstovą, darbininkų ir amatininkų sąjunga — 142.760 balsų ir gaus 2 atstovus. Tad lietuviški sąrašai pravedė seimely 5 atstovus. Vokietininkai, kurie buvo išstatę tik vieną sąrašą su 29 kandidatais, surinko 1.552.000 balsų ir turės 24 atstovus. Palyginus su buvusiu seimeliu, lietuvių ir vokietininkų atstovų skaičius paliko tie patys: 5 lietuviai ir 24 vokietininkai.

Tačiau kai kuriais kitais atvėjais šie rinkimai yra įdomųs ir įsidėmėtini. Pirmiausia dar toli prieš rinkimus vokiečiai anapus Nemuno gvoltu šaukė, kad Lietuva ruošiasi Klaipėdos krašto autonomiją panaikinti ir maldauti maldavo, kad įsikištų signatarai. Paskui ėmė leisti gandus, kad naujuoju rinkimų įstatymu busią galima balsuoti tik didlietuviams. Galiausiai, buvo imta tvirtinti, kad rinkimai nebusią laisvi. Oficiališki Vokietijos asmenys su pačiu kancleriu Hitleriu priešaky sakė kurstančias kalbas prieš Lietuvą, o vokiečių radio varė tikrą rinkimų agitaciją, nesidrovint biauriausio melo. Tad politinė atmosfera rinkimų metu buvo nerami, kas, beabejo, smarkiai paveikė rinkikų upą.

Šie rinkimai nebuvo paprasti eiliniai rinkimai, kurie kartojosi kas treji metai. Tsb.

Visa Lietuva Minėjo Vilniaus Pagrobimą

Šiemet Vilniaus pagrobimo metinės sukaktuvės, spalių 9-ji buvo itin plačiai ir įspudingai paminėta visame krašte. Iš vakaro žmonės kapuose ir prie Laisvės Paminklo pagerbė žuvusius del Vilniaus laisvės. Ant kalnų, kalnelių ir prie istorinių paminklų suliepsnojo Vilniaus laužai. Kaune įvairios organizacijos su vėliavomis spalių 8 dieną vakare susirinko Vytauto Didžiojo muziejaus sodelin atiduoti pagarbą Nežinomąjam Kareiviui. Vilniui vaduoti sąjungos pirmininkas dr. A. Juška pasakė momentui pritaikintą kalbą ir prie žuvusiems del Lietuvos Laisvės paminklo padėjo vainiką.

Spalių 9 d. jau iš ryto visas kraštas paskendo gedulo kaspinų perrištose tautinėse vėliavose. Bažnyčiose ir kitų tikybų maldų namuose Vilniaus intenci ja buvo laikomos pamaldos. Artėjant 12 valandai visas darbas ir judėjimas sulietėjo. Patrankų šuviai paskelbė rimties minutę. Visas kraštas vietoje sustingo, visoks judėjimas ir darbas buvo pertrauktas. Mokyklose buvo atitinkamos paskaitos ir pamokos apie Vilnių ir kalbama Vilniaus malda. Vakare organizacijos surengė Vilniaus minėjimą paskaitomis ir koncertais.

Spalių 9 dieną visame krašte buvo vykdoma rinkliava Vilniaus vadavimo reikalams. Tsb.

Iškilminga Vaitkaus Kelionė Per Lietuvą

Lakunas Vaitkus, keliolika dienų pabuvojęs Kaune, išvyko į provinciją susipažinti su savo tėvyne, kurion pateko tik pirmą kartą. Iš Kauno palydėtas tukstantinės minios, Vaitkus pirmiausia užsuko į Šiaulius. Čia jo laukė visi, kas tik tuo laiku galėjo išeiti į gatvę. Žymiųjų Šiaulių miesto žmonių pasveikintas ir įsėdęs į automobilį, lakunas tik ką nebuvo suspaustas. Taip visi norėjo Atlanto nugalėtoją pamatyti iš arčiau. Nieko negelbėjo net policijos pastangos žmonės sulaikyti. Policija sutirpo minioje.

Iš Šiaulių Vaitkus nuvyko į Žagarę, į savo tėvų gimtinį miestelį. Žagarė yra paprastas provincijos miestelis ir ypatingo žmonių antpludžio čia nebuna. Tačiau prieš atvykstant Vaitkui, susirinko tiek visuomenės, kad užpludo ne tik miestelį, bet ir apylinkes. Tai buvo daugiausia sodiečiai, kurie metė į šalį visus namų darbus ir skubėjo nors iš tolo žvilgtelti į tą, kuris atliko tokį didelį žygį.

Žagarėje ligi šiol pati didžioji g-vė buvo vadinama Kauno g-vė. Vaitkaus žygiui paminėti ši gatvė pavadinta Vaitkaus gatvė. Ją atidarė pats lakunas, tukstantinei miniai keliant nepaprastas avacijas. Gatvės Vaitkaus vardu yra pavadinamos ir kituose miestuose.

Iš Žagarės lakunas nuvyko į Panevėžį, į Rokiškį. Aplankė daugelį ir kitų vietų. Jo sutikimą visur sunku net nupasakoti. Tokio džiaugsmo sutikimo nebuvo susilaukęs dar nė vienas asmuo.

Tuo tarpu Vaitkus aplankė dar tik šiaurės Lietuvą. Šią savo kelionės dalį baigė Klaipėdoje. Klaipėdos visuomenė jį sutiko su tokiu pat entuziazmu kaip ir pirmą kartą, kai aplankė ją tik ką atvykęs iš Airijos. Lietuvių visuomenė Klaipėdoje Vaitkui įteikė gintarinį "Lituanicos II" modelį, o poniai Vaitkienei — tautinę juostą. Klaipėdos direktorija Vaitkaus garbei buvo suruošusi briedžių medžioklę.

Spalių 21 dieną Vaitkus sugrįžo į Kauną pasimatyti su viešėjusiu Lietuvoje prancuzų transatlantiniu lakunu Costes. Tą pačią dieną laknai Vaitkus ir Costes pagerbė musų žuvusiuosius Atlanto nugalėtojus Darių ir Girėną, uždėdami ant jų karstų gyvų gėlių vainikus. Tsb.

PARENGTAS VIEŠŲJŲ DARBŲ PLANAS

Vidaus reikalų ministerijoje jau baigtas 1935-36 metų viešųjų darbų planas, kuris visoje Lietuvoje numatomas pradėti vykdyti nuo lapkričio 15 d. Šiomis dienomis planas bus atiduotas patvirtinti ministerių kabinetui. Planui įvykdyti numatyta per 2 milijonu litų. Tsb.

Lakuno Costes Nuomonė apie Vaitkaus Žygį

Spalių mėnesio viduryje viešėjo garsusis prancuzų lakunas Dieudonne Costes. Costes yra didelis aviacijos žinovas. Jis Atlantą perskrido jau 1927 m., kiek vėliau padarė žygį iš Paryžiaus į New Yorką, o prieš keletą metų apskrido aplinkui žemę. Buvo tad įdomu patirti jo nuomonę apie Vaitkaus žygį. Pasirodo, kad Costes Vaitkaus skridimą laiko dideliu aviacijos laimėjimu. Ypatingai jis giria Vaitkaus drąsą ir pasiryžimą skristi rugsėjo pabaigoje.

Išgirdęs, kad Vaitkus skristi ruošėsi vos metus laiko, Costes nustebo. Jis pats savo žygiui per Atlantą buvo ruošęs iš penketą metų. Be to, jo skridimą rėmė prancuzų firmos ir pati prancuzų vyriausybė. O čia Vaitkus skrido, paremtas tik paskirų žmonių. Costes žodžiais, aviacija iš Vaitkaus žygio daug ko galės patirti, nes jo toksai ir tokiomis sąlygomis skridimas yra vienintėlis aviacijos istorijoje.

Costes yra labai geros nuomonės ir apie Lietuvos aviaciją, su kuria jis buvo supažindintas. Jis sakosi esąs sužavėtas musų pilotų ir gėrisi Lietuviškos konstrukcijos lėktuvais "Anbo" Jo nuomone, Lietuvos vardas aviacijos srity dar ne vieną kartą bus paminėtas. Tsb.

IEŠKO RINKŲ LIETUVOS SALDAINIAMS

Vieno musų saldainių ir šokelado fabriko direktorius išvyko į užsienius paieškoti rinkų savo gaminiams, užmegsti ryšius su importininkais ir juos supažindinti su gaminiais. Tsb.

Kazys Papečkys

VILNIAUS KRAŠTO MERGAITEI

(SPALIŲ 9 D. PROGA)

Kodėl tu rymai vieniša daržely rutų,
Mergaitė miela pavergtos šalies?
Gal but bijai, kad laimė tau nežutų,
Jei nieks pagelbos rankos neišties?
Sakyk, kodel melsvutės akys ašarotos,
Kodel veidelis rimtas ir graudus? —
Gal, kad Vilnijai reikia eit kelius Galgotos,
Kad ją pamiršo žemė ir dangus?
Žinau — gailiesi pievų ir laukų žaliųjų,
Ir tų baltų berželių prie Neries,
Ir skambančių dainų, ir brolių mylimųjų —
Gailies mus priešo pavergtos šalies.
Mergyt, tave kai kas labai gerai supranta?
Atmink — dar daug yra kilnių širdžių.
Ateik sutikt Vyties pas upės krantą —
Kaž kur žirgų kanopų bildėsį girdžiu.

(Iš "Darbo Lietuvos")

NAUJOS ATVIRUTĖS IŠ LIETUVOS

PARSIDUODA PO 10 CENTU

I

Lietuvos Liglaikinė Sostinė — [Kaunas
Vaizdas iš Aleksoto
Vaizdas iš Finansų Ministerijos
Nemunas Prie Tunelio
Prezidento Rumai
Lietuvos Banko Vidus
Devintinių Procesija
Bazilikos Bažnyčios Vidus
Karo Muzėjus Išlauko
Panemunių Miškas
Į Žaliąjį Kalną
Gelžkelio Stotis
Vytauto Didžiojo Bažnyčios Al- [torius
Karmelitų Bažnyčia
Mickevičiaus Namukas
Karo Muziejaus Vidus
Iš Orlaivio
Bendras Vaizdas
Vytauto Tiltas
Karo Muzėjus
Kavalerijos Paradas

II

ĮVAIRŲS VAIZDAI

Lietuvos Aeroplanai
Skalbėjos
Salantai
Pirmoji Vaga
Vytauto Prisiega
Palanga — Upė Ronža
Ukio Darbai
Avių Ganykla
Rugiapiutės Baigtuvės
Palanga Iš Juros
Žaslės Į Lauką
Kulimas Javų Aukštaičiuose
Lietuvio Ukininkų Tipas
Ir Mes Rugius Kertam
Vežimas Važiuoja
Klaipėda
Krauna Šieną Į Vežimą
Rugiapiutės Baigtuvės

Taipgi Pasveikinimai Varduvių Dienoje; linkėjimai Gimimo Dienoje; pasveikinimai Velykoms ir Kalėdoms; mažesnės įvarios atvirutės po 5 centus.

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Lainer's

VALYTOJAI — 73 Green Gatvės — DAŽYTOJAI

NEPAPRASTAS PRANEŠIMAS

Dabar Jųs galite gauti LAINER'S Neperviršytą Sauso Valymo Patarnavimą Už Labai Numažintas Kainas Laike Šios Savaitės

Šilkinės SUKNIOS Vilnonės

PAPRASTOS VIENO ŠMOTO

49 centai

Tėmykite musų specialius nupiginimus kas savaitę

Dial 5-5281

Ben. Mendelsohn

ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-4233

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527

Charles W. Tamulonis

Lietuvis Advokatas

Namų Tel. 3-3631

390 Main g-vės—Worcester, Mass.

R. V. Westlin, M. D

Gydytojas

Baigęs Mokslą Suomijoj

OFISO VALANDOS:

Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos ir nuo 7-8 vakare

Trečiadieniais — nuo 10-11

45 Prospect Street

Fitchburg, Mass.

F. A. Vaišnora, M. D.

(VEIKSNER)

LIETUVIS GYDYTOJAS

OFISO VALANDOS:

Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare

(Sekmadieniais sulig susitarimo)

Tel. 5-7810

96 Vernon G-vės, Worcestery

MESSIER'S DINER

Pabandykit Pas Mus Šiųkį Pavalgyt ir Pasisveikinot Naujai Įrengtuose Pudelėse.

49 Millbury Gatvės

Darbai Prie Darbo Pašalpos Projektų

Milžiniška viešų darbų ir užsiėmimų programa, kuri kainuos $4,880,000,000 jau pradėtas. Kokios pradinės taisyklės valdys darbus prie įvairių statymo projektų ir prie kitų projektų, kuriuos finansuos federalė valdžią?

Federal Emergency Relief Administracija jau paskelbė tam darbui reguliacijas ir išdavė visiems valstijų administratoriams, kurie valdys pašalpinio darbo projektus.

Sekančios yra taisyklės ir reguliacijos:—

Kas galės gauti darbo? — Pirmenybė bus duota asmenims, kurie gauna pašalpą—beveik 90% visų asmenių prie kiekvieno projekto turi buti paimta nuo pašalpos surašų, tik jeigu nėr ypatingam darbui kvalifikuotų pašalpinių darbininkų, tuose atsitikimuose kiti bus samdomi.

Dvi klasos tinkamųjų (eligible) žmonių įsteigtos:

1) Tie, kurie užregistruoti del pasamdymo ofisuose Suv. Valstijų Darbo Tarnystėje, ir

2) Tie, kurie gauna viešą pašalpą nuo gegužės mėnesio, 1935 metų.

Irgi aprupinta, kad tinkamieji nepames jų tinkamumą per laikiną darbą privatiškose industrijose, tas užbaigia skundą, kad asmenys buvo sulaikyti nuo laikinų darbų, nes jie pamesdavo pašalpos stovį.

Nepiliečiai irgi gali prašyti darbų, lygiai su piliečiais. Viena taisykė sako, kad nebus jokio skirtumo tarpe rasių, tikėjimų, spalvos, nepilietystės, politiškų palinkimų, arba del narystės kokioje specialėje arba parinktoje grupėje.

Tinkamumas nuspręstas po ištyrinėjimu, kuris susideda iš tyrinėtojo aplankymo prašytojo namų, užklausimų apie nejudinamą turtą, bankuose pinigus, ir kitas šeimynos finansiškas įeigas, ir ar kiti šeimynos nariai, giminės, draugai, bažnyčios ir kitos organizacijos negali pagelbos duoti.

Beveik kiekvienoje valstijoje rezidencija iš vieno meto laiko, arba ilgiaus, reikalauta del darbo prie viešų darbų. Aprupinimas padarytas teikti pašalpą laikinai apsistojusiems (transients), specialiai aprupinimai duota valstijoms tam tikslui.

ALGOS — Algos nustatytos nuo $19. iki $94. į mėnesį. $19. mokama neprityrusiems darbininkams miestuose kur yra gyventojų mažiaus 5,000 — pietinėse valstijose; $55. miestuose su gyventojų suvirš 100,000 net 26 valstijose, prie kurių priskaityta Kalifornija, Massachusetts, New Jersey, New York, Pennsylvanija, Michigan, Ohio ir Wsconsin. Rata prityrusiems darbininkams mainosi nuo $35. iki $85. į mėnesį, ir profesijonališkam ir technikališkam darbui nuo $39. iki $94. į mėnesį.

Asmenys prie darbo — pašalpos projektų dirba nedaugiau kaip 8 valandas į dieną ir 40 valandų į savaitę. —**FLIS**

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas: Kiek žmonių iki šiam laikui gavo darbų prie viešų darbų, kuriuos finansuoja federalė valdžia?

Atsakymas: Spalio 17 d., 1935 m. iš viso 1,310,733 buvo samdomi po darbo programu. Tai buvo 582,000 prie Civilian Conservation Corps, 594,427 prie Works Progress Administration projektų ir 133,650 prie visų kitų federalių projektų. — **FLIS.**

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
SIUNČIA PINIGUS
– ir –
PARDUODA LAIVAKORTES
į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suieško Laivų Vardus, Kuriais Atkeliavot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kurią Šalį. Išaiškina Apštį Persiuntimui Daiktų Lietuvon.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu. Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų. kreipkitės į Amerikos Lietuvio agenturą ji jums sąžiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
14 Vernon Street — Worcester, Mass

Atsakymas Ponui "K."

Ačiu Tamistai p. K. už patarimą man kreiptis pas J. E. Vyskupą Teofilių Matulionį pasiteiravimui del patikėtinų žinių apie bolševikų "rojų" Sovietų Rusijoj. Tamista pastebi man, kad mano komentarai bei straipsniuose tilpę pareiškimai Sovietų Rusijos atžvilgiu abejotino autentiškumo, ir sakai kad aš vaduojuosi patiektomis žiniomis New York Times dienraščio korespondento p. Walter Duranty, taipgi "Current History" žurnale tilpusiais raštais profesorių ir kitų žmonių, studijuojančių Rusiją ir joje esamą politišką, ekonomišką ir kulturišką pirmynžangą.

Tamista nurodai, kad tie visi žinių rinkėjai ir tyrėjai padėties Rusijoj, mažai ką matė ir žino kas yra bei dedasi Rusijoj bolševikų "rojuj"; tą savo pareiškimą paremiate tuo, kad buk tie žmonės budami Sovietų Rusijoj buvo vedžiojami jiems paruoštu maršruto keliu, kuriems rusai terodo tik tiek kiek jiems patinka, arba, galima rodyti. Galimas daiktas, kad paprastiems Amerikos ekskursantams, nemokantiems rusų kalbos, nepažystantiems Rusijos, buna paruošti tokios kelionės maršrutai, kad tie ekskursantai nemato viską Rusijoj, o mato tik tiek kiek jiems rusai parodo, šiuo atžvilgiu sutinku su Tamistos nuomone.

Bet del p. Walter Duranty patiekiamų žinių, kuriomis neabejoja nei vienas amerikonas, kuris tik žino p. W. Duranty ir jo atstovaujamą laikraštį, nes jis yra bešališkas žmogus, greta to, jis nuo 1919 m. gyvena Sov. Rusijoj, jis kalba rusiškai, pažįsta Rusiją ir jos žmones, žino kas Rusijoj įvyko ir kodel Rusija pergyveno tuos tragediškus įvykius. Jis nuosekliai yra matęs visą Rusiją, žino abelnai rusų gyvenimą, todel jo raštais ir pranešimais Amerikoje niekas neabejoja ir p. Duranty nekritikuoja, nes kritikai nėra pagrindo. Walter Duranty kaipo žurnalistas kaipo observatorius, gilus ir bešališkas studijuotojas, kalba apie Sovietų Rusiją ir jos žmonių gyvenimą, progresą, bešališkai, laisvai ir atvirai. Jo raštais ir žiniomis naudojasi ne tik Amerikos spauda, bet naudojasi ir kitų šalių bešališkoji spauda. Tiek tegaliu pasakyti apie Walter Duranty ir jo autentiškas žinias.

Dėkui už pasiųlymą man nuvykti pas J. E. Vyskupą T. Matulionį pasisemti žinių apie Rusiją. Bet aš manau, kad man bus neįmanoma Tamistos pasiųlymu pasinaudoti, nes nelabai interesuojuosi Sovietų Rusija ir gerb. vyskupo nuomone apie Rusiją, tai viena. Antra, abejoju, ar gerb. vyskupas žino daug-ką apie Rusiją, nes jis visą laiką, po to kaip buvo suimtas bolševikų, bene tik kalėjime sėdėjo, arba, politinių nusikaltėlių koncentracijos punkte buvo, tatai jis Sov. Rusijos "rojaus" mažai težino, nes Lietuvos vyriausybė išvaduodama vyskupą iš rusiškos nelaisvės, pargabeno jį Lietuvon, ir jam nebuvo galimybės studijuoti dabartinę Rusiją ir jos žmonių gyvenimą. O ką jis žino apie senąją Carišką Rusiją, riškoj Rusijoj buvo, nereikalingos mums žinios iš senosios Cariškos Rusijos. Vysk. Matulionis buvo suimtas kaipo dvasiškis, nes dvasiškija buvo persekiojama Sovietų Rusijoj kaipo nepalanki komunistams.

Aš važinėdamas po Europos kraštus, buvau 5 valstybėse, girdėjau Europos žmonių nuomonę apie Sovietų Rusiją; tie žmonės buvo Rusijoj, jie yra matę Carišką Rusiją ir dabartinę bolševikišką, tuli jų sakė, kad jiems Cariška Rusija buvo geresnė, žingeidesnė, o kiti man sakė, kad dabartinė Rusija, tai nesenoviška, kupina mokyklų, radiofonų, mašinų, traktorių, automobilių, aeroplanų, žodžiu, progresas ekonomišku ir kulturišku atžvilgiu šimtą kartų didesnis dabartinės Rusijos už Cariškosios. Sugrįžau Amerikon su vienu amerikonu grįžtančiu iš Rusijos; klausiau jo ką jis patyrė ten? Jis man atsakė taip kaip p. Ripley: "Believe it or not!" Ar Tamistai ir kam kitam iš amerikonų patinka komunizmas ar ne, bet komunistiška Rusija šimtą kartų aukščiau stovi už buvusią Carišką.

Gi raštų-knygų apie dabartinę Rusiją yra labai daug Amerikoje, jose galima pasisemt daug žinių, tatai prašau nesiųlvti man vokišką knygą apie Rusiją "Das rote Imperium", nes žinau, kad aš jaja nepasinaudosiu, žinau kokius raštus dabar galima leisti Vokietijoj ir kokių negalima. Aš geriaus naudosiuosi Amerikoje leidžiamais raštais, nes Amerikoje raštai mažiau cenzuruojami negu Vokietijoj, ypatingai toki raštai, kurie skiriami Sovietų Rusijai. Vokietijoj tik tokias knygas tegali spausdinti apie Rusiją, kuriose butų viskas neigiamai rašoma apie Rusiją, nes Hitlerio tokis yra nusistatymas. Hitlerio ir jo pasekėjų nuomonė, kurie man bunant Vokietijoj pareiškė, išeina, kad "Komunizmas tai nuodai, Sovietų Rusija tai pragaras, kuris praris visą Europą". Berlynas ir Vienna centrai anti-rusiškos propagandos.

Dabar dėkavodamas p. "K." už atvirą laišką man šiuo Rusijos klausimu rašytą, ir taipgi dėkavoju už pasiųlymą nuvykti pas J. E. vysk. Matulionį del "interview" Sovietinės Rusijos atžvilgiu ir tai parašyti "A. L." skaitytojams; bet aš gi manau ir tikiu, kad vysk. Matulionis jau daug pripasakojo Amerikos lietuviams apie Sovietų Rusiją, jei to dar neužtenka, jis pats galės parašyti ir dar labiau nušviesti Rusijos padėtį lietuviškai visuomenei. O mes galėsime palyginti jo nuomonę ir pranešimus su kitų žmonių pranešimais ir nuomonėmis, iš ko pasidarysime išvadą Rusijos atžvilgiu.

Aš Rusjoj nebuvau, jos nemačiau, pats savo nuomonę Rusijos atžvilgiu negaliu patiekti, parašiau tik kitų žmonių nuomones. Dabar galiu dar pridurti, kad Lietuvoje budamas išsikalbėjau su keletų lietuvių (nekomunistais) apie Rusiją ir jie man papasakojo, kad dabartinė Rusija tai nesenoviška, tai ne Cariška Rusija, kur kas galingesnė, kulturingesnė. Tokią nuomonę man suteikė žymus Lietuvos žurnalistas, "Musų Rytojaus" redaktorius p. Urbanavičius, kuris nesenai lankėsi Rusijoj ir plačiai rašė savo laikraštų. Matote, p. "K.", kad mano pareiškimai ne iš komunistų šaltinių semiami.

Su tikra pagarba,
V. M. Klausutis

Vilnius

By Nadas Rastenis

Fifteen long years ago,
Lithuania's ancient foe,
While Vilnius was agape,
Rushed in a madcap zeal
To ravish and to steal,
And did the Vilnius rape.

That Poland's cruel deed,
An act of lusty greed,
Since its ignoble birth,
E'en as the years roll by,
Profanes the watchful sky
And shames the very earth.

What would Kosciuška say,
Were he with us today,
About this sordid fact?
No doubt, the soldier brave,
Now blushes in the grave,
Ashamed of Poland's act!

And what would Mickus write,
Of Poland's sanguine plight,
With his immortal pen?
Indeed, he would proclaim
For Poland's pirate's name
Among the living men!

Then, Gediminas, too —
What the Grand Duke would do
About his Vilnius' ills?
He would unsheath his sword
And drive the ruthless horde
Out of his sacred hills!

For it was he who stood
In the vast virgin wood,
Beneath the starlit sky,
And in his dream, withal,
Heared the Iron Wolf howl,
Upon the mountain high.

Just as the night grew pale,
He summoned to the vale
His wise men to divine,
What this metallic, lean,
Ravenous beast could mean:
A rise or a decline?

His sages, old and gray,
Came forth in an array,
Set to prognosticate.
They deemed his dream to be
A sign of dignity
And power of his state.

That on the swift Neris,
In future, would be his
Exalted lordly seat,
And thenceforth he would reign
Over a large domain
And suffer no defeat.

So Gediminas, glad
Of hearing what was said
About the iron beast,
Called his brave men of arms
To share the happy charms,
And gave a goodly feast.

At this extensive ball,
He did proclaim to all
That he rules and decrees,
To make his future seat
Where the two rivers meet,
Vilnelė and Neris.

And, as the annals show,
Six centuries ago,
A tower high and gay,
Called Vilnius, was set up
Upon the mountain top;
It still remains today.

So Gediminas, hence,
Commenced here to dispense
The matters of his state.
High temples soon were built,
With towers brightly gilt,
To gods austerely great.

And thus, the ruler wise
And Vilnius came to rise
In might and majesty;
And the Lithuanian land
Was destined to extend
From Black to Baltic sea.

In this historic hold
Lithuania's dukes of old
Abode in dignity.
It is the nation's Shrine,
Both, early and divine,
Left to posterity.

For Vilnius much we bled;
There lie our heroes dead,
Who did their noble part.
Vilnius is our domain
And always will remain
As the Lithuania's Heart.

In it our freedom rang,
Of it our fathers sang,
Of it we sing today.
In it our hope and strength;
To us 'tis sacrosanct;
From it we will not sway!

Grand Dukes and Soldiers brave,
Rise from the olden grave,
Assume your prior life;
Give us your gallant lead,
In spirit and in deed,
In this, our greatest strife.

O Thunder, fathers' god,
Guide us in our brave plod,
To you we send acclaim!
Aid us in our great woe
Smite down your people's foe
With your far-reaching flame!

O mighty Vytautas!
Arise and pilot us.
Unsheath your burning sword;
Help to make Vilnius free,
Lead us to victory
Over the Polish horde!

And then our Fatherland
In unity will blend,
As of the golden yore;
The yellow, green and red
Above our Shrine will spread,
Forever, evermore!

Pasinaudokite šiuo

NEPAPRASTU PASIULYMU

Ir Iškepkite Jusų Dėkojimo Šventės Pietus

ANT NAUJO MIRACLE ELEKTRINIO PEČIAUS

Specialė Kaina $99.50 Gyvais Pinigais
Sykiu Su Jusų Dabartiniu Pečiumi

Specialės Sąlygos $3.10 Kas Mėnesį
Su Jusų Dabartiniu Pečiumi Kaip Įmokėjimas

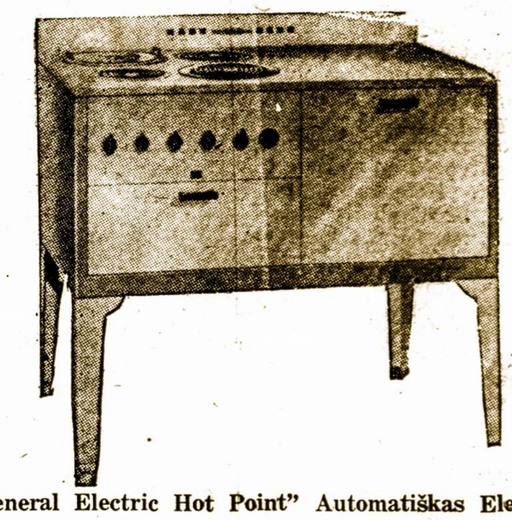

Šis "General Electric Hot Point" Automatiškas Elektrinis Pečius turi didelį izoliuotą krosnį, tris augšto-greitumo calrod paviršio ritinius — taupų krosnį ir kitas ypatybes. Matykite jį musų pardavimo ruimuose.

The Worcester Electric Light Co.
11-15 Foster St. — Phone 2-6771

Arėjas Vitkauskas

RUDENĮ

Paėmęs aš geltoną lapą,
menu jau vasaružės kapą,
ruduo ateina kaip naktis,
bet ir jame — nauja viltis!
Ruduo nereiškia dar nykimo —
tai valanda susikaupimo,
kad po ateisiančios žiemos
gyvybės butų vėl naujos!
Kai rudenį gyvybė tuni,
taip mintys smegenyse, kune,
tyliau, giliau per žiemą veiks —
ramybės joms žiema suteiks!
Ir su pavasario paukštužiais
į širdį džiaugsmas vėl atužęs
pažadins jausmus puotai vėl, —
tai kam liudėti ir kodėl?!...

Palanga, 1931. IX. 5 d.

Tinginys

Kas tik tinginį pamyla
Nebenori su juo skirtis —
Drąsios mintys jam išdyla,
Nebeturi jis kuo girtis.
Savo amžių brangų mielą
Vien tik miegui jis tarnauja.
Su užkriestu kunu, siela
Per pasaulį jis keliauja.
Kožnas žingsnis jam yr' sunkus
Nieko lengvo nesuranda.
Kad ir darbas buna menkas
Nepajudins jis sau sprandą.
Nelaimingas toksai žmogus,
Save vergu jis vaizduoja.
Verteliuojas guoly nuogas
Ir tik vargus jis sapnuoja.

Vand. Junevičia

Zuzanoms...

Zuzana, Zuzanų,

(MINTIS)

Musų senė Zuzana
puošiasi sau ir gana!
Nors jos dantys kaip akėčios,
(neužlaiko ir varškėčius),
bet ji lupas tepa storas...
Ir bendrai — iš kur tas noras
taip Zuzanai musų puoštis,
vis lyg bėgti kur, lyg ruoštis !..
Paslapties visai čia nėra:
kartą šią senatvę bėrą
tyčia kažin kas pagyręs,
(o tai buvęs jaunas vyras),
ir nuo to ji patikėjo —
"grožį saugoti" pradėjo....
žinote, kiek šių Zuzanų?..
Niekas skaičiaus jų negano,
bet apytikriai apžergus —
visos tokios senos mergos!

Rašyta traukinyje Kaunas — Šiauliai, 1930. V. 16 d.

Arėjas Vitkauskas

JUOKAI

Viename susirinkime profesorius Engelis buvo prašomas per jauną vaikiną jam išaiškinti, koks esąs skirtumas tarp komedijos, dramos ir tragedijos. Jokubas Engelis atsakė: "Kad tamsta šito ligi šiol nežinai, tai man yra komedija, draugam — drama, o tamstai tragedija!"

Vietos žinios

Trys Vyrai Mirė Baisioj Tragedijoj

Lapkričio 11-tą dieną, apie 5:30 valandą po-pietų įvyko šiurpulinga tragedija, kada radio viela pasiekusi gyvają aukštos voltos elektros vielą buvo priežastimi trijų žmonių mirčių. Tas įvykis buvo ant Arwick alėjos ir Harding gatvės. Cummings ir Jurgis Karsoka tiesė radio vielą nuo trečio aukšto, nr. 1 Arwick alėjos. Ten gyveno Jurgis Karsoka, kuris norėjo ištiest vielą savo naujam radio aparatui, skersai Harding gatvę, nuo verandos. Jurgis Karsoka, nuo trečio aukšto verandos, permetė vielą per aukštos voltos vielas, o Cummings nuėjo į gatvę paimt galą ir užrišt šniurą. Karsokas nuėjo į kitą namą, 324 Millbury gatvės, ant trečio, ištiesė tą šniurą ir laukė kol Cummings pririš, tada jis butų atitraukęs vielą su šniuru ir prikalęs prie namo. Viela kaip nors priėjo prie gyvosios elektros sriovės, tai kada Cummings paėmė radio vielą į rankas užrišt šniurą, sutrenkė ir jis krito ant žemės. Jurgis Karsoka bėgo ieškot pagalbos nukritusiam Cummings.

Į tą laiką, Costa Rifti, kurs gyvena tame pačiame name, buvo ką tik sugryžęs ir pastatydamas savo troką matė kaip Cummings krito. Jisai nuėjo savo kaimyną išgelbėt, bet kaip tik atsistojo prie Cummings, pasirodė ugnis ir jis krito. J. Butkevičius, nuo 7 Wade gatvės, išklausęs Karsoko prašymą, paėmęs šluotą išbėgo iš krautuvės į pagalbą. Jisai manė su šluota atitrauks vielą iš abiejų kritusių rankų, bet kadangi buvo tamsu ir lijo, nepastebėjo vielos galą vandeny, užstojo ir jis parpuolė surikdamas baisiu balsu.

Toje apylinkėje kilo didžiausias triukšmas ir riksmas. Ponia Rifti buvo sulaikyti nuo ėjimo pas savo vyrą gulintį gatvėje. Išmintingesni žmonės, nors ir su kumštimis sulaikė daug nuo mirties. Buvo telefonu pranešta policijai ir pašaukta ambulansai.

Į tragedijos vietą tuojaus atvyko kun. Edward T. Connors, iš Šv. Širdies bažnyčios, kun. J. Foley, iš Brookfield ir suteikė paskutinius sakramentus. Netrukus atvyko policija ir ambulansai. Miesto Ligoninėje, gydytojai ir gailestingosios seserys per virš valandą laiko bandė atgaivint tuos tris jaunus vyrus, bet negalėjo. Policija su pagalba elektrikierių nukirpo mirtingą vielą ir padarė tvarką tragedijos vietoje.

James Cummings, 25 metų, apsivedė su lietuvaite Margarieta Laukaičiute prieš du metu. Jisai palieka savo žmoną, vienų metų amžiaus sunų; savo tėvus James ir Rožę Cummings; ir tris brolius Bostone. Velionio laidotuvės įvyko ketvirtadienio ryte, su bažnytinėmis apeigomis, Šv. Širdies bažnyčioj. Palaidotas Šv. Jono kapinėse.

Costa Prifti, 39 metų, albanas, kurs pardavinėdavo pieną, palieka savo žmoną Margarietą; du sunu; ir seserį Rapielą Boria. Jo laidotuvės įvyko trečiadienio po-pietų, antrą valandą, su bažnytinėmis apeigomis Šv. Marijos albanų bažnyčioj.

J. Butkevičius, 39 metų, nuo 7 Wade gatvės, palieka savo žmoną Ievą Biekšiutę; keturius vaikus: Joną, 18 metų; Oną, 13 metų; Adę, 10 metų ir Edvardą 8 metų; savo tėvus Adolfą ir Vincentą Slipauskus. Stamford, N. Y.; du broliu Adolfą ir Bronių; dvi seseri Edną, Groton, N. Y. ir Eleną Grigienę, Stamford, Mass. Laidotuvės įvyko ketvirtadienio ryte, su gedulingomis pamaldomis, Aušros Vartų bažnyčioj. Karstą nešė sekantieji: Jonas Dvareckas, M. Savko, A. Arsenault, P. Šimanskas, J. Platukis ir M. Žiogys. Palaidotas Šv. Jono kapinėse.

TRYS DEVYNIOS

Tai vaistai, kurie gydo ir stiprina kraują nuo įvairių ligų. Tas trijankas atgabeno tiesiai iš Palangos į Worcesterį vienas lietuvis amerikietis — Kaulakis. Jis buvo sustojęs Amerikos Lietuvio knygyne ir paliko po porą tuzinų pakelilų keturių rušių gyduolių — dvi rušys Trijų Devynerių, viena rušis parsiduoda po doleri, o kita po 75c pakelis.

Taipgi paliko dviejų rušių arbatas, kurių pakelis parsiduoda po 50 centų. Ant kiekvieno vaistų pakelio yra parašyta nurodymai kaip tą gydančią arbatą reikia vartot.

Norėdami įsigyt pakelį, kreipkites Amerikos Lietuvio krautuvės adresu: 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Uždarytas Bankas Išmokės Dividendą

Iš Bostono gauta žinia, kad Augštasis Teismas užgyrė 10 nuošimčių dividendą užmokėjimui uždarytojo Bancroft Banko komercijos depozitoriams. Dividendas bus išmokomas apie gruodžio 10-tą dieną. Komercijos depozitoriai gaus $85,000 ir pinigai bus išdalyti prieš Kalėdų šventes.

Iki šiol, taupymo depozitoriams buvo išmokėta 60 nuošimčių. Kada komercijos skyriaus depozitoriam bus mokėta 10 nuo šimčių, uždarytas bankas bus išmokėjęs apie $2,825,000 iš abiejų skyrių. Jau trečias metas kaip bankas mokėjo dividendus. Pirmus du metu buvo mokėta taupymo skyriaus depozitoriams. Apie 2,000 komercijos skyriaus žmonių pasidalys dividendu šįmet.

Bankų Komisijonierius Henry Pierce pranešė, kad uždarytojo banko progresas buvo geras per paskutinius tris metus. Įneigos ir kolektos buvo daug didesnės negu likvidavimo išlaidos. Buvo galima atmokėt dividendus taupymo skyriaus depozitoriams, tiktai per paskolas, nuo Finansų Atstatymo Korporacijos. Uždarytasis bankas jau yra atmokėjęs didelę skolos dalį. Skola buvo sumažinta apie 1,015,000 iki $681,000 — reiškia apie 30 nuošimčių bėgy 10 mėnesių. Kada ir kiek bus atmokėti kiti dividendai daug priklauso nuo pasekmių skundo prieš Federal National Banką.

Komercijos skyriaus depozitoriai po kelių dienų gaus per paštą informacijas, kokiu budu dividendas bus atmokėtas.

Lietuvių Moterų Kliubo Darbuotė

KOSTIUMŲ ŠOKIAI

rengė kostiumų šokius spalio 30-tą dieną. Šokiai pavyko čio 30-tą dieną. Šokiai pavyko labai puikiai. Pelno liks virš $50. Ponia M. J. Kamandulienė laimėjo dovaną už gražiausį kostiumą, gi poniai Douglas suteikta dovana už juokingiausį. Atsilankė daug žmonių.

PAGERBĖ STUDENTĄ IŠ LIETUVOS

Antradienio vakare, Putnam ir Thurston restorane, Lietuvių Moterų kliubas surengė pagerbimą Stanislovui Žakevičiui ir jo žmonai. Stanislovas Žakevičius studijuoja teises Harvard universitete. Laike puotos, poniai Žakevičienei buvo įteikta gėlių pluokštė. Užsibaigus puotai, visos dalyvavusios narės ir svečiai atvyko į Lietuvių Kliubo svetainę, kur įvyko kitas pagerbimas. Pirmiausia buvo giedota Lietuvos himnas, Julei Rogliutei akumpanuojant pianu. Toliau pirmininkei perstačius svečius, atvykusius iš Vytauto Didžiojo universiteto į Harvard universitetą studijuot teisių, gerbiamas S. Žakevičius kalbėjo apie Lietuvą, jos mokyklas, apie jos kulturą, kiek Lietuva padarė pažangos 18 metų bėgy ir įvairius kitus įdomius dalykus. Narės buvo begalo susidomėjusios jo kalba ir uždavė daug klausimų, kuriuos jis rimtai atsakinėjo. Kalbos užsibaigė 9:30 valandą vakaro. Svečiai atsisveikinę su visom narėm išvyko į Cambridge. Kadangi pirmininkė palydėjo svečius, ponia Purvinskienė, vicepirmininkė vedė susirinkimą. Tarp svarstymų buvo apie ateinantį susirinkimą, kurs įvyks gruodžio 10-tą dieną. Nutarta užkviest ponią advokatą Šalnienę iš Bostono, kuri be abejonės suteiks gerų patarimų apie tolimesnį veikimą. **Rep.**

L.U.K. Šokiai

Šį sekmadienio vakarą įvyksta L. U. K. šokiai prie skardžios Jono Dirvelio orkestros. K-tas

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyt savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliaus) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį.

Programos dalyviai: 1. — John Matty's orkestra iš Lowellio. 2. — Kaskevičiutės, seserys, iš Lawrenceo dainuos duetus — akompanuos p. Ona Vaitkunienė iš Lawrenceo. 3. — Dialogas: "Iš Virbaliaus į Kauną", suloš Andrew Yuga ir Jonas Šiurila iš So. Bostono.

Prašome neužmiršt parašyt laišką ar atvirutę į stotį WHDH, parašydami kaip patiko programa arba klauskite kokias dainas norėtumet išgirst? Adresuokite: Radijo Korporacija, 73 Farragut Rd., So. Boston, Mass.

Liet. Radio Korp.

Krutomi Paveikslai Pavyko

Pereitą sekmadienį buvo rodomi ką-tik iš Lietuvos pargabenti krutomi paveikslai. Paveikslus rodė Juozas Januškevičius pri gebstint Amerikos Lietuviui. Paveikslų perstatymas įvyko L. U. Kliubo salėje, 12 Vernon gatvės.

Žmonių prisirinko pilna svetainė, daugiausiai jų suvažiavo iš kitų miestų, kaip Hudsono, Lawrenco, Gardnerio, Atholio, Springfieldo ir kitur. Šie paveikslai susirinkusiems patiko geriau negu kad pirmiau buvo rodomi. Mat, šie paveikslai buvo spalvuoti ir aiškųs, taip kad publiką žavete žavėjo.

Paveiksluose buvo galima matyt daug įdomių vaizdų, iš kurių vieni vaizdavo šiuolaikinius įvykius iš Pasaulinio lietuvių kongreso, sporto, kariškų manievrų; kiti iš Lietuvos kulturiško gyvenimo, kaip tai mokyklos, valstybiniai budinkai, bažnyčios ir ukio darbai.

Iš rodomų paveikslų galima spręst, kad Lietuva laipsniškai atsistato, kad žmonės jau geriau apsirengę, pavalgę, miestai modernėja, mokyklos dyksta, žmonės kulturėja. Amerikos lietuviai neapsakomai patenkinti Juoza Januškevičiaus paveikslais, kadangi jie juose mato, kaip Lietuva su kiekvienais metais šuoliais žygiuoja progreso link. Amerikiečiai džiaugiasi galinga Lietuvos kariuomene ir jos maniebrais, kurie aiškiai parodo, kad ji yra pasirengus savo nepriklausomybę gint nuo bile kurių įsiveržėlių.

Tik gaila, kad Januškevičius neturėjo progos visų šiemet nufotografuotų paveikslų parodyt, kas be abejonės butų užėmę dar kitą vakarą. O tie iš neparodytų paveikslų dalinai yra Lietuvos Prezidento Antano Smetonos, 60 metų sukaktuvių minėjimo iškilmės ir lakuno Felikso Vaitkaus priėmimo iškilmės ir jo maršrutas po Lietuvą.

Abelnai paveikslai padarė gilaus įspudžio to vakara dalyviams ir tas įspudis pasilieks pas juos. O reikalui prisiėjus, jie parems Lietuvos geležinį fondą savo skatikais, kad dar daugiau sustiprint Lietuvos nepriklausomybės saugotojos — josios galingąją kariuomenę.

Vienas iš Vakaro Dalyvių

Vieša Padėka

Reiškiam širdingą padėką už užuojautą laike musų mylimo dėdės, Jono Valangevičiaus, mirties. Jisai mirė spalio 16-tą ir buvo palaidotas spalio 18-tą, bažnytinėmis apeigomis Aušros Vartų bažnyčioj. Jisai mirė sulaukęs 58-tus metus. Velionis paėjo iš Sunupių kaimo, Merkinės parapijos, Alytaus apskrities, Lietuvos. Tariam ačiu giminėms ir draugams už užprašymą mišių, už gėlių pluokštes, už atlankymą ir palydėjimą. Lai Dievas atlygina už Jusų geras širdis.

Mykolas ir Ona Kazlauskai

Juozas Grokaitis Palaidotas

Juozas Grokaitis, 70 metų, nuo 23 Ward gatvės, mirė Pondville ligoninėje, Norfolk. Jisai palieka savo žmoną Katariną (Butinavičiutę) Grokaitienę; penkis sunus: Juozą, Antaną, Stanislovą, Joną ir Albertą; vieną dukterį Oną; ir penkis anukus. Velionis buvo pašarvotas M. Čivinskio laidotuvių koplyčioj, 342 Harding gatvės.

Laidotuvės įvyko trečiadienį, 9-tą valandą su gedulingomis pamaldomis Šv. Kazimiero bažnyčioj. Juozas Grokaitis, žinomas kaipo Grupkaitis, priklausė prie Šv. Jurgio draugijos. Sekantieji draugijos atstovai nešė karstą: Juozas Valinskas, Stanislovas Melkunas, Juozas Šimakauskas, Jonas Žuromskas, Juozas Zeikus ir Motiejus Skriska. Velionis palaidotas Notre Dame kapinėse.

Ateikite ir Pamatykite Naujuosius CHRYSLER IR PLYMOUTH KARUS

Taipgi Turime DAUG NAUDOTŲ KARŲ ANT PARDAVIMO:

1935 CHRYSLER SEDAN, Demonstratorius
1931 DODGE SEDAN
1931 AUBURN SEDAN
1928 BUICK SEDAN
1931 PEERLESS SEDAN
1935 PLYMOUTH, Demonstratorius
1929 HUDSON SEDAN
1928 HUDSON SEDAN
1931 BUICK COUPE
2 DODGE SEDAN PASIRENKANT $50.
1933 DODGE DE LUXE MODELIS. SU RADIO — $200. PIRMA MOKESTIS

Mes turime dar 20 karų iš ko galit išsirinkt ir visi karai gvarantuoti. Mes turime parduoti, idant padaryt daugiau vietos del naujų karų. Musų nuostolis bus Jusų naudai. Ateikite ir duokite pasiūlymą už bile kurį naudotą karą ką turime.

L. & K. MOTOR, INC.

Lietuvininkas ir Petkunas, Savininkai

5 Grabowski Square — Worcester, Mass.

TEL. DIAL 2-9041

Birutės Draugijos Susirinkimas

Birutės pašalpinės draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 16-tą dieną, 7-tą valandą vakare, L. U Kliubo svetainėj, 12 Vernon gatvės.

Malonėkite visos narės ir nariai imti dalyvumą šiame susirinkime, ir kurie norite prigulėti prie šios draugijos malonėkite ateiti ir pripildyti blankas.

A. V. Dailyda

Jonas Kazlauskas Išgelbėtas nuo Saužudystės

Jonas Kazlauskas, 50 metų, nuo 10½ Clarkson gatvės, parašęs keleta laiškų lietuviškai ir angliškai įsidėjo vamzdį nuo dujinio pečiuko į savo burną. Laiške pažymėjo, kad jo žmona kalta. Oną Kazlauskienė, sugryžus namon apie 11-tą valandą rado savo vyrą pavojingame padėjime ir pašaukė policiją. Policija jau antrą kartą tą rytą atvyko, nes jie buvo atsilankę 7:30 valandą. Pirmą kartą, jie iš Kazlauskų namų išsinešė lautuvą ir revolverį, nes Kazlauskienė pasiskundė kad jos gyvybei pavojus. Manoma, kad tarp jų buvo šeimyniški nesutikimai.

Policija nuvežė Joną Kazlauską į Miesto Ligoninę. Pabuvus kiek laiko ir jo padėčiai pagerėjus, Kazlauskas buvo nuvežtas į Worcester Valstijos Ligoninę, kur bus po priežura per keleta dienų.

Vakarėlis Įvyks Sekmadienį

L.R.K.S. 41-ma kuopa rengia linksmą vakarėlį, sekmadienį, lapkričio 17-tą, 6-tą valandą vakare. Vakarėliui vieta paskirta Lietuvių Ukėsų Kliubo žemutinėje svetainėje. Worcesterio ir apylinkio lietuviai yra kviečiami atsilankyti. Praleisite labai linksmai laiką su mumis. Šį kartą bilietų turime labai mažai išpardavę, tai prašom visų tą patį vakarą įsigyt bilietus prie durų. Mes pasitikim, kad atsilankys daug žmonių į šį vakarėlį. P. Morkuno orkestras grajis ir įvyks muzikantų kontestas. Pasinaudokite šiąja proga.

K. A. Lekeckas, pirm.

Dvynių Laidotuvės

Elena ir Shirley Barisiutės, kurios už savaitės laiko nuo palaidojimo butų susilaukusios vienų metų amžiaus, mirė nuo plaučių uždegimo. Elena mirė pirma, gi kita mergaitė 15 minučių vėliau. Jų tėvai, Juozas ir Marijona (Savickiutė) Barisai, nuo 576 Franklin gatvės, turi kitus du vaiku, aštuonių ir keturių metų. Laidotuvės įvyko pirmadienio ryte, lapkričio 11-tą dieną, su bažnytinėmis apeigomis, Šv. Kazimiero bažnyčioje. Palaidotos Šv. Jono kapinėse.

Paieškomas

Paieškau savo draugo Benio Rimkaus, kurs pirmiau gyveno Waterbury, Conn.; girdėjau, kad persikėlė gyvent Massachusetts valstijoj. Jis pats arba kiti žinantieji malonėkite pranešti sekančiu adresu: Justin Plungis, Woodbury, Conn.

T. J. COONEY CO

PARINKTI ir IMPORTUOTI

Vynas — Degtinė — Alus

Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką

Neskaitome už Alaus Dėzes

MES KALBAM LIETUVIŠKAI

Tel. Dial 2-9960

82 Millbury St. — Worcesteryje

WALT'S RADIO KRAUTUVĖ

Čia Apturėsite Geresnį Radio Patarnavimą

Nupiginimai Perkant Naudotus Radio Setus

109 Millbury St. — Tel. 4-8425

Worcester, Mass.

Aušrelės Metinė Vakarienė

Trečiadienį, lapkričio 27-tą, prieš Padėkos šventę, 7:30 valandą vakare, įvyks Aušrelės metinė vakarienė, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje. Rengiant šią metinė vakarienę, dedam pastangas, kad viskas butų gerai sutvarkyta ir kad svečiai butų visu kuo patenkinti. Bus parupinta skanių valgių ir gėrimų. Po vakarienės įvyks linksmi šokiai. Už tą visą gerą laiką reikės mokėt tiktai 50 centų įžangos. Pageidaujama, kad bilietai butų perkami iš anksto, tuo budu rengėjai žinos kiek bus svečių. Tikietus galima gaut pas Aušrelės choro narius ir remėjus. **Aušrelė**

Antanina Romanauskienė Mirė Po Ilgos Ligos

Antanina Romanauskienė mirė Bristol ligoninėje, Bristol Conn. Ji palieka du sunu Julių Romanauską iš Bristol, Conn.; Joną Romanauską Lietuvoj; tris brolius Praną Vyozogrudską Montana valstijoj; Julių ir Romą Vyozgrudską Lietuvoj; dvi seseri Marijoną Trukonavičienę ir Adelę Bulaukienę Lietuvoj. Velionė buvo pašarvota pas M. Zdanevičius, 38 Sigel gatvės. Laidotuvės įvyko antradienio ryte su iškilmingomis gedulingomis mišiomis, Šv. Kazimiero bažnyčioj. Palaidota Notre Dame kapinėse.

Pranciškos Tamulevičiutės Laidotuvės Buvo Sekmadienį

Pranciška Tamulevičiutė, Juozo ir Marijonas (Romanaitės) Tamulevičių duktė, mirė Belmont ligoninėje. Laidotuvės įvyko sekmadienį po-pietų. Velionė palaidota Notre Dame kapinėse.

Jonas Pacenka Staiga Mirė

Jonas Pacenka, 50 metų, ketvirtadienio po-piet buvo krautuvėje, apsipirkęs nešė sunkų ryšulį prieš kalną, ant Columbia gatvės. Staiga krito ant laiptų prie gatvės ir numirė nuo širdies ligos. Jisai palieka savo tėvą ir seserį Lietuvoje; keturias dukteris, Oną Katkienę, Marijoną Germaine, Eleną Casey ir Margarietą Pacenkaitę; sunų Vincą Pacenką; du anuku; ir brolį Juozą, kurs gyvena Oxford, Mass. Velionis buvo pašarvotas savo namuose 5 Clarkson gatvės.

Laidotuvės įvyko pirmadienio ryte, su gedulingomis pamaldomis Šv. Kazimiero bažnyčioj. Karstą nešė Jonas Dvareckas, Jurgis Mozuraitis, Juozas Lauzonas, Petras Glazdauskas, Vincentas Valatka ir Konstantinas Šimkonis. Palaidotas Notre Dame kapinėse.

Leiskite Mums Buti Jusų Bankieriais

PINIGAI

KADA JUMS REIKIA — IKI $300.00

Per 20 metų žmonės pasitikėjo mumis, kada jiems reikėjo pinigų ar patarimų.

NEW METHOD LOANS

Leidimas 210

544 Main Street — Tel. 5-3181

Worcester, Mass.

Šaltas Oras Ateina

Bukit Prisirengę—Pirkit Dabar

KOKSAI	Žirniniai	$10.40
	Riešutiniai	$12.00
	Vidutiniai	$12.00
Anglys	Riešutiniai	$13.90
	Didesni	$14.15

Mystic Briquets — Apvalainios Anglys — $10.90

Domestic Fuels, Inc.

Puikiausios Rušies — Prieinamos Kainos

641 CAMBRIDGE ST.

Tel. 5-6962

Millbury Furniture COMPANY

Baldai, Kilimai, Naminiai Rakandai

Grunow — Norge — Crosley

ELEKTRINIAI ŠALDYTUVAI

Glenwood, Queen Atlantic ir Kitų Išdirbysčių PEČIAI

Philco — RCA Victor — Zenith RADIO

Maytag—ABC—Thor—Blackstone SKALBIMO MAŠINOS

Taipgi Mes Taisome Radio

Geriausios Rušies Baldai už labai žemą kainą — Mokant tuojau arba išsimokėjimui.

TEL. DIAL 2-5936

178-200 Millbury Street

Worcester, Mass.

"Russian Cleercoal"

ANGLYS

Aukštos Šilumos ir Mažiau Bačkutės Pelenų iš Vieno Tono Pabandykite

Doherty Coal Co.

34 Franklin St.—Worcester, Mass.

Sankrova: 241 Southbridge St.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS

Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės— Tel. 5-5898

340 HARDING STREET